

HTML - somo la 1: Maana ya HTML na kazi zake

Katika somo hili utajifunza maana ya HTML na jinsi inavyofanya kazi

HTML ni ufupisho wa maneno yanayosomeka kama:-

Hypertext

Markup

Language

Ni lugha ya komputa inayotumika katika kutengenezea kurasa za tovuti (website) ama blog. Inaungana na lugha nyingine katika kuboresha kurasa za tovuti ama blog na kuzifanya ziweze kufanya kazi iliyokusudiwa vyema. Unaweza kutumia HTML tu ukatengeneza website yako bila ya lugha nyingine. Hata hivyo muonekano wake hautakuwa vyema sana kama hutatumia nyingine.

Je na wewe una ndoto za kuwa na blog ama website uliyoitengeneza wewe mwenyewe. Mafunzo haya ni kwa ajili yako. Katika mafunzo haya utajifunza namna ya kutengeneza website yako kupitia kiganja chako yaani simu yako ya mkononi. Kama utakuwa na kompyuta hatutakuacha pia.

Somo hili la kwanza utajifunza namna ya kuandaa simu yako kwa ajili ya kutengeneza website, ama kwa ajili ya kutumia HTML. Kama tutaenda vyema na mafunzo haya hadi mwisho nakuhakikishia kama Mwenyezi Mungu akitujaalia nguvu, uwezo na uhai, utaweza kutengeneza website yako na kuiweka live.

Muda wa masomo haya kwa hatuwa za Awali (Basics) itakuwa na wiki moja. Kisha baada ya hapo hatuwa ya pili ya mafunzo itaendelea. Tafadhali kuwa tayari kujifunza, kuwa muulizaji na mchangiaji:

VICEZO VYA KUJIFUNZA:

1. Kuwa na simu ya smartphone
2. Uwe unajuwa kusoma na kuandika
3. Kuwa tayari kujifunza
4. Kuwa mjanja
5. Uwe mwenye kufanyi akazi (fanya mazoezi)

NAMNA YA KUANDAA KIFAA CHAKO

KWA WANAOTUMIA SIMU:

1. Download App inayoitwa TrebEdit. Tumia link hii
<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.teejay.trebedit>
2. Funguwa App yako kisha bofya Menu
3. Bofya palipoandikwa Workplace
4. Bofya kitufe chenye alama ya kujumlisha chini

MAFUNZO YA HTML

Bongoclass - www.bongoclass.com
www.bongoclass.com

5. Kisha bofya palipandikwa New Project
6. Andika jina la Project (mimi natumia HTML) kisha bofya save.
7. Ingia kwenye project uliotengeneza kwa kubofya jina lake, ukurasa mpya utafunguka
8. Bofya tena kitufe cha alama ya kujumlisha
9. Bofya palipoandikwa new folder (hapa tunatengeneza folda la kuweka picha tutakazokuja kuzitumia kwenye tovuti tutakayotengeneza)
10. Andika jina la folda tumia image kisha bofya save.
11. Baada ya hapo rudi nyuma hatuwa moja kwenye project yako.
12. Bofya tena jina la project yako
13. Bofya kitufe cha alama ya kujumlisha
14. Bofya palipandika New file (hapa ndipo tutakapoanzia kuweka code za kutengeneza tovuti yetu)
15. Utatkiwa kuandika jina la file hapo andika index.html (hili ndio faili letu la kwanza la tovuti yetu).
16. Bofya faili hilo ulilolitengeneza, utaona limeandika index.html
17. Baada ya kufunguka kuna maneno chini yameandika html snippet, bofya hayo maneno
18. Ukursa wako sasa utaona una code HONGERA SANA KWA KUFIKA HATUWA HII
19. Juu ya ukurasa kuna kibatani cha kusave, kimefanana na kile cha kwenye microsoft office. Bofya hicho kibatani, hapo utakuwa umesave code zilizopo hapo.
20. Kuna kibatani kingi cha kuplay kimefana na kile tunachotumia kwenye media player. Bofya hicho kupreview code zako.
21. Utaona ukurasa mtupu. Vyema sasa fanya hivi rudi nyuma kisha:-
22. Tafuta haya maneno <title>Page title</title> kisha yabadilishe yasomeka <title>Home Page</title>
23. Chini ya maneno haya <body> weka maneno haya

<h1>Mafunzo ya HTML</h1>

<h2><u>Jifunze bure</u></h2>

<p>Haya ni mafunzo ya HTML kwa kutumia simu</p>

<i>From
Bongoclass</i>

1. Save
2. Bofya kitufe cha kupyay ili kuangalia kilichotokea baada ya kuweka hizo code
3. Hongera sana ukurasa wako wa HTML umekamilika. Unaweza kubadili maneno kwenye hizo code hapo juu kweka yako.

KWA WANAOTUMIA KOMPYUTA

Kwa watumiaji wa kompyuta funguwa notepad, ama notepadplus ama sublimetext3. unaweza kudownload bure ila kwa notepad haina haja ya kudownload ipo kwenye kompyuta yako. Kwanza tengeneza folder lipe jina website2.kisha ndani ya folder hilo tengeneza folda jingine lipe jina imae. Rudi kwenye folda la website2 Tengeneza faili jipya kisha pest code hizo hapo chini kwenye faili lako.save as andika jina index.html. Lifunguwe faili lako la index.html kwakutumia browser kama chrome litafungukakama website. Angalia video itakusaidia. Unaweza kudownload notepadplus hapa <https://notepad-plus-plus.org/downloads/v8.1.4/>

CODE ZENYEWE NI HIZI HAPA:

<!DOCTYPE html>

<html>

```
<head>

<title>My First Webpage</title>

<meta charset="UTF-8">

<meta name="description" content="This is my first website">

</head>

<body>

<h1>Welcome to my webpage</h1>

<p>Welcome to my brand new website.</p>

<a href="http://www.google.com">Google</a>

</body>

</html>
```

Somo la pili tutaanza kujifunza hizo code ulizoiweka kazi yake na vipi zinafanya kazi. Kama umefanikiwa hatuwa zote hizo tupe maoni yako, ama tutumie screenshot yako.

HTML ni ufupisho wa maneno yanayosomeka kama:-

Hypertext

Markup

Language

Ni lugha ya komputa inayotumika katika kutengenezea kurasa za tovuti (website) ama blog. Inaungana na lugha nyingine katika kuboresha kurasa za tovuti ama blog na kuzifanya ziweze kufanya kazi iliyokusudiwa vyema. Unaweza kutumia HTML tu ukatengeneza website yako bila ya lugha nyingine. Hata hivyo muonekano wake hautakuwa vyema sana kama hutatumia nyingine.

Je na wewe una ndoto za kuwa na blog ama website uliyoitengeneza wewe mwenyewe. Mafunzo haya ni kwa ajili yako. Katika mafunzo haya utajifunza namna ya kutengeneza website yako kupitia kiganja chako yaani simu yako ya mkononi. Kama utakuwa na kompyuta hatutakuacha pia.

Somo hili la kwanza utajifunza namna ya kuandaa simu yako kwa ajili ya kutengeneza website, ama kwa ajili ya kutumia HTML. Kama tutaenda vyema na mafunzo haya hadi mwisho nakuhakikishia kama Mwenyezi Mungu akitujaalia nguvu, uwezo na uhai, utaweza kutengeneza website yako na kuiweka live.

Muda wa masomo haya kwa hatuwa za Awali (Basics) itakuwa na wiki moja. Kisha baada ya hapo hatuwa ya pili ya mafunzo itaendelea. Tafadhali kuwa tayari kujifunza, kuwa muulizaji na mchangiaji:

VICEZO VYA KUJIFUNZA:

1. Kuwa na simu ya smartphone
2. Uwe unajuwa kusoma na kuandika
3. Kuwa tayari kujifunza
4. Kuwa mjanja
5. Uwe mwenye kufanyi akazi (fanya mazoezi)

NAMNA YA KUANDAA KIFAA CHAKO

KWA WANAOTUMIA SIMU:

1. Download App inayoitwa TrebEdit. Tumia link hii
<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.teejay.trebedit>
2. Funguwa App yako kisha bofya Menu
3. Bofya palipoandikwa Workplace
4. Bofya kitufe chenye alama ya kujumlisha chini
5. Kisha bofya palipandikwa New Project
6. Andika jina la Project (mimi natumia HTML) kisha bofya save.
7. Ingia kwenye project uliotengeneza kwa kubofya jina lake, ukurasa mpya utafunguka
8. Bofya tena kitufe cha alama ya kujumlisha
9. Bofya palipoandikwa new folder (hapa tunatengeneza folda la kuweka picha tutakazokuja kuzitumia kwenye tovutu tutakayotengeneza)
10. Andika jina la folda tumia image kisha bofya save.
11. Baada ya hapo rudi nyuma hatuwa moja kwenye project yako.
12. Bofya tena jina la project yako
13. Bofya kitufe cha alama ya kujumlisha
14. Bofya palipandika New file (hapa ndipo tutakapoanzia kuweka code za kutengeneza tovuti yetu)
15. Utatikiwa kuandika jina la file hapo andika index.html (hili ndio faili letu la kwanza la tovuti yetu.
16. Bofya faili hilo ulilolitengeneza, utaona limeandika index.html
17. Baada ya kufunguka kuna maneno chini yameandika html snippet, bofya hayo maneno
18. Ukursa wako sasa utaona una code HONGERA SANA KWA KUFIKA HATUWA HII
19. Juu ya ukurasa kuna kibatani cha kusave, kimefanana na kile cha kwenye microsoft office. Bofya hicho kibatani, hapo utakuwa umesave code zilizopo hapo.
20. Kuna kibatani kingi cha kuplay kimefana na kile tunachotumia kwenye media player. Bofya hicho kupreview code zako.
21. Utaona ukurasa mtupu. Vyema sasa fanya hivi rudi nyuma kisha:-
22. Tafuta haya maneno <title>Page title</title> kisha yabadilishe yasomeka <title>Home Page</title>
23. Chini ya maneno haya <body> weka maneno haya

<h1>Mafunzo ya HTML</h1>

<h2><u>Jifunze bure</u></h2>

<p>Haya ni mafunzo ya HTML kwa kutumia simu</p>

<i>From
Bongoclass</i>

1. Save
2. Bofya kitufe cha kupyay ili kuangalia kilichotokea baada ya kuweka hizo code
3. Hongera sana ukurasa wako wa HTML umekamilika. Unaweza kubadili maneno kwenye hizo code hapo juu kweka yako.

KWA WANAOTUMIA KOMYUTA

Kwa watumiaji wa kompyuta funguwa notepad, ama notepadplus ama sublimetext3. unaweza kudownload bure ila kwa notepad haina haja ya kudownload ipo kwenye kompyuta yako. Kwanza tengeneza folder lipe jina website2.kisha ndani ya folder hilo tengeneza folda jingine lipe jina imae. Rudi kwenye folda la website2 Tengeneza faili jipya kisha pest code hizo hapo chini kwenye faili lako.save as andika jina index.html. Lifunguwe faili lako la index.html kwakutumia browser kama chrome litafungukakama website. Angalia video itakusaidia. Unaweza kudownload notepadplus hapa <https://notepad-plus-plus.org/downloads/v8.1.4/>

CODE ZENYEWE NI HIZI HAPA:

```
<!DOCTYPE html>

<html>

<head>

<title>My First Webpage</title>

<meta charset="UTF-8">

<meta name="description" content="This is my first website">

</head>

<body>

<h1>Welcome to my webpage</h1>

<p>Welcome to my brand new website.</p>

<a href="http://www.google.com">Google</a>

</body>

</html>
```

Somo la pili tutaanza kujifunza hizo code ulizoiweka kazi yake na vipi zinafanya kazi. Kama umefanikiwa hatuwa zote hizo tupe maoni yako, ama tutumie screenshot yako.

HTML- somo la 2: Kazi za HTML, code na tag kwenye website.

Katika somo somo hili utajifunza maana ya code, tag na mpangilio wa faili la HTML

Karibi tena kwenye mafunzo ya HTML na hili ni somo la pili. Kama hujalipata somo la kwanza tumia linki

itakayopatikana mwisho wa posti hii ili uweze kulipata somo la kwanza.

Somo la kwanza utalipata kwa link hii <https://web.facebook.com/groups/androbongo/permalink/568341711186808/>

HTML ni nini?

HTML ni kifupisho cha maneno Hypertext Markup language. Hii ni moja ya lugha za kikompyuta yaani computer language. Ni moja katika lugha za kikompyuta zilizo rahisi sana na ni rahisi kuelewa. Pia matumizi yake ni mara nyingi tumekuwa tukikutana nayo kwenye mitandao.

Je HTML ina kazi gani?

Kazi kuu ya HTML ni kutengeneza kurasa za website (tovuti) na blog. Kwa mfano ukurasa wa facebook wenyewe una mchanganyiko wa code za HTML na lugha nyingine za kikompyuta. Siku hizi HTML inaweza kutumika hata katika kutengeneza App za simu na software za kompyuta (desktop App).

Je code ni nini?

Code ni maandishi yanayobeba maelekezo ambayo hupewa kompyuta maelekezo hayo ili iweze kufanya shughuli fulani. Lugha zote za kikompyuta hutumia code. Hivyo HTML kwa kuwa ni moja ya lugha za kikompyuta nayo hutumia code, kama ulivyoona kwenye somo lililotangulia.

Je HTML ni programming language.

Hapana HTML ni Markup Language, haiingii kwenye programming language kwa sababu sio logic.

HTML inafanyaje kazi kwenye blog ama website?

1. Inaboresha muonekano wa ukurasa wa blog ama tovuti kwa mfano kutia rangi, kuweka picha na kupangilia maandishi, paragraph na vichwa vya habari
2. HTML inaweka mpangilio wa ukurasa vyema kwa ajili ya kutumika na lugha nyingine kama php na javascript
3. Hutumika kutengeneza font end yaani ukurasa ambao mtembeleaji wa blog ama website (tovuti) atakutana nao
4. Hutumika kutengeneza fomu ya kukusanya taarifa na kujisajili

Je naweza kutengeneza blog ama website mwenyewe kwa kutumia HTML pekee?

Ndio unaweza kutengeneza website (tovuti) kwa html tu na ikawa live na watu wakaitembele. Ila kwa blog, sirahisi utahitajika uchanganyie na lugha nyingine za kompyuta kama php ilikupata dynamic page yaani kurasa ambazo zinaweza kufanyiwa update kama kupost, kukoment na kulike n.k

Ni nini ukomo wa mafunzo haya?

Ukomo wa mafunzo haya ni kukuwezesha kujifunza HTML, kwa simu yako, uweze kutengeneza website ama kurasa za

mtandao kwa simu yako na kuziweka live yaani kushika. Mafunzo haya yote ni bure na yatakuwa katika hatua kwa hatuwa. Hatuwa ya kwanza ndio hii imeanza na itachukuwa wiki moja. Kisha itafata ya pilie

Endelea na somo.....

TUANZE SOMO LETU HAPA:

Kwa kuwa umeshajifnza mambo adhaa. Pia umeweza kuandaa simu yako ili kuweza kuendana na somo. Sasa somo letu litaanzia pale ulipo ishia kwenye somo lililopita. Kwanza funguwa App yako TrebEdit, ingia menu kisha workplace kisha bofya jina la project uliotengenez jana. Kisha bofya, utakutana na faili lako la index.html. Bofya hilo faili hapo code za HTML zitafunguka. Kama tumekwenda pamoja, code ambazo ulipest katika somo lililotangulia ni hizi hapa chini:-

```
<!DOCTYPE html>
```

```
<html lang="en">
```

```
<head>
```

```
<meta charset="utf-8">
```

```
<title>Home Page</title>
```

```
</head>
```

```
<body>
```

```
<h1>Mafunzo ya HTML</h1>
```

```
<h2><u>Jifunze bure</u></h2>
```

```
<p>Haya ni mafunzo ya HTML kwa kutumia simu</p>
```

```
<br><br><br><h2>
```

```
<i>From <br>Bongoclass</i>
```

```
</body>
```

```
</html>
```

Kama unatumia PC kopi hizo code kisha pest kwenye notepad kisha sevu index.html

MPANGILIO WA FAILI LA HTML

1. Sehemu kuu mbili za ukurasa wa HTML

Faili la HTML lina sehemu kuu mbili ambazo ni `<head>` na `<body>`. Katika sehemu hii ya `<head>` ndipo ambapo panakaa taarifa muhimu kuhusu faili lako, ikiwepo kichwa cha habari ama maudhui au title hii huwakilishwa na `<title>`, pia katika sehemu hii ya `<head>` kukaa taarifa zingine kama icon, link, icon, muadndishi, muhutasari kuhusu maudhui na nyinginezo.

Taarifa hizi mara nyingi hazionekani kwa watumiaji wa mtandao huo, kwani hazibebi maudhui ila zinabeba mpangilio. Katika taarifa hizi chache kuonekana na watumiaji wa mtanda kwa mfano icon na title.

Sehemu ya pili ni `<body>`. sehemu hii ndio hubeba malengo ya ukurasa huo. Sehemu hii dio ambayo mtumiaji wa mtandao atakutana nayo na kuvinjari. Kama unataka kuandika ukurasa wa website unaohusu faida za hewa, basi maudhui yako utayaweka kwenye sehemu hii.

1. Mpangilio wa code katika ukurasa wa HTML

Ukiangalia kwa ukaribu code hizo hapo juu utajifunza kuwa:-

1. Ukurasa wa HTML mwanzoni kabisa unaanza na code hizi

`<!DOCTYPE html>` kazi ya code hizi ni kutambulisha aina ya faili hili, ambapo aina yenyewe ni HTML. Kuna aina nyingi za mafaili, kwa mfano microsoft word kuna doc na docx, pia kuna pdf kwenye adobe, kuna .apk kwenye android, kuna php kwenye faili la php. Sasa tunapozungumzia HTML aina ya faili lake ni html. Hivyo lazima useme kuiambia kompyuta ama kivinjari cha simu kuwa faili linalokwenda kuunguliwa ni aina ya html na hii ndio maana ya hii code `<!DOCTYPE html>`

1. Kisha kuna code hizi:-

```
<html lang="en">
```

Code hii hutumika kutambulisha lugha itakayotumika kwenye faili hilo. Kama ni kiswahili badili “en” kuwa “sw” kwa mfano `<html lang="sw">`

1. Kisha zinafata code hizi

`<head>` code hii inatambulisha kuwa sasa tupo kwenye sehemu ya kwanza ya HTML ambayo ni `<head>` na ndani ya sehemu hii utakuta kuna code hii `<title>Home Page</title>` kazi yake ni kutambulisha title ya faili ama maudhui. Baada yako utaona kuna code hii `</head>` ukiangalia vyema mwanzo kulikuwa na `<head>` kwa kuanza na `<` lakini sasa kuna `</head>` kwa kuanzwa na `</` kazi ya utofauti huu wa `<` na `</` ni kuonyesha kufunga na kufungua, ama mwanzo na mwisho. Hivyo mwanzo tunaanza `<head>` na mwisho tunamalina na `</head>` hivyo hivyo hapo kwenye `<title>` tulimaliza na `</title>` baada ya kuandika title yetu ambayo ni Home Page kama ilivyo `<title>Home Page</title>`

1. Kisha inaanza `<body>`

Code hii kazi yake ni kutueleza kuwa sasa tupo kwenye body, hapo ndipo ambapo tunatakiwa kuweka maudhui ya faili letu. Ndani ya hii `<body>` utaona code zifuatazo:-

<h1> hii kazi yake ni kwa ajili ya kuandika heading 1 kama ilivyo kwenye microsoft word. Utaona imeanza na <h1> kisha baada ya kuweka maudhui ikamalizwa ana ikafungwa kwa </h1> kama ilvyo

<h1>Mafunzo ya HTML</h1> kwa hiyo kichwa cha habari cha maudhui ya faili hili ni Mafunzo ya HTML kama inavyoonekana hapo. Heading ambayo itaandikwa kwa <h1> sikuzote itakuwa kubwa zaidi kuliko ya <h2>, <h3> hadi <h6> kama inavyoonekana kwenye mfano utaona maandishi ya kwanza makubwa kuliko yanayofata, angalia pic hapo chini

1. Kissha inafata

<h2> kama ilivyo <h1> basi <h2> ni sawa tofauti yao ni ukubwa wa maandishi. Zote ni heading lakini ya <h2> maandishi yako ni madogo kidogo kulinganisha na <h1>

Baada ya code ya <h2> utaona kuna code nyingine ya <u> hii hazi yake ni kupigia maandishi msitari yaani ku underline. Hivyo maandishi yote yaliyo ndani ya <u> na </u> yatakuwa yamepigwa msitari. Angalia kwenye pic utaona maneno “Jifunze bure” yamepigwa msitari

1. Kisha utaona code nyingine ya

<p> hii kazi yake ni paragraph. Maudhui yote yatakayokuwa kati ya <p> na </p> yatahesabika kuwa ni paragraph kama vile unavyoandika paragraph kwenye microsoft office. Hivyo <p>Haya ni mafunzo ya HTML kwa kutumia simu</p> hutambulika kama paragraph.

1. Baada ya hapo utaona kuna nafasi kama tatu zimerukwa. Hapo pametumiwa code ya ku break line kama ilivyo kwenye microsoft office. Kwenye html code ya ku break line ni
 yaani unakata msitari na kuanza msitari mpya. Ukiangalia vyema utaona
 zimejirudia tatu hapo

 hii inamaanisha kuna mistari mitatu imekatwa.

1. Utaona maneno ya mwisho yamelala ama yamefanywa italic. Kwenye html code inayotumika kufanya italic ni <i> hivyo maneno yote yaliyo kati ya <I> na </I> yatalala kidogo tofauti na mengine. Kama ilivyo kwenye pic utaona maneno <i>From
Bongoclass</i> yamelala kidogo.

Baada ya kumalizakuweka maudhui kwenye <body> sasa tunaifunga <body> kwa </body>

Baada ya hapo tunamaliza kufunga faili letu kwa </html>

TAG NA ELEMENT

Katika maelezo hapo juu hizo code <html>, <head>, <title>, <body>, <h1>, <h2>, <u>, <I> na
 huitwa tag (opening tag) na zile zilizofunga kwa </> huitwa closing tag kwa mfano </title>, </head>, </h1>, </h2>, </u>, </u>, <body> </html> huitwa closing tag kuna tag nyingine hazina closing tag kama

Mkusanyiko wa tag na kilichomo kwenye tag huitwa element. Kwa mfano <title> Home Page</title> hii huitwa element. Kwa ufupi ni kwa element imekusanya opening tag, maudhui na closing tag. Hivyo mkusanyiko wa <title> ambayo ndio opening tag yaani tag ya kanzia, na maudhui ambayo ni “Home Page” na tag ya kumalizia au closing tag ambayo ni </title> kwa pamoja huitwa element.

Tukutane somolinalofata tutakapojifunza taga muhimu 20 kwenye faili la HTML ambazo hutumika kwenye maandishi ya kila siku.

Karibi tena kwenye mafunzo ya HTML na hili ni somo la pili. Kama hujalipata somo la kwanza tumia linki itakayopatikana mwisho wa posti hii ili uweze kulipata somo la kwanza.

Somo la kwanza utalipata kwa link hii <https://web.facebook.com/groups/androbongo/permalink/568341711186808/>

HTML ni nini?

HTML ni kifupisho cha maneno Hypertext Markup language. Hii ni moja ya lugha za kikompyuta yaani computer language. Ni moja katika lugha za kikompyuta zilizo rahisi sana na ni rahisi kuelewa. Pia matumizi yake ni mara nyingi tumekuwa tukikutana nayo kwenye mitandao.

Je HTML ina kazi gani?

Kazi kuu ya HTML ni kutengeneza kurasa za website (tovuti) na blog. Kwa mfano ukurasa wa facebook wenyewe una mchanganyiko wa code za HTML na lugha nyingine za kikompyuta. Siku hizi HTML inaweza kutumika hata katika kutengeneza App za simu na software za kompyuta (desktop App).

Je code ni nini?

Code ni maandishi yanayobeba maelekezo ambayo hupewa kompyuta maelekezo hayo ili iweze kufanya shughuli fulani. Lugha zote za kikompyuta hutumia code. Hivyo HTML kwa kuwa ni moja ya lugha za kikompyuta nayo hutumia code, kama ulivyoona kwenye somo lililotangulia.

Je HTML ni programming language.

Hapana HTML ni Markup Language, haiingii kwenye programming language kwa sababu sio logic.

HTML inafanyaje kazi kwenye blog ama website?

1. Inaboresha muonekano wa ukurasa wa blog ama tovuti kwa mfano kutia rangi, kuweka picha na kupangilia maandishi, paragraph na vichwa vya habari
2. HTML inaweka mpangilio wa ukurasa vyema kwa ajili ya kutumika na lugha nyingine kama php na javascript

3. Hutumika kutengenezea font end yaani ukurasa ambao mtembeleaji wa blog ama website (tovuti) atakutana nao
4. Hutumika kutengenezea fomu ya kukusanya taarifa na kujisajili

Je naweza kutengeneza blog ama website mwenyewe kwa kutumia HTML pekee?

Ndio unaweza kutengeneza website (tovuti) kwa html tu na ikawa live na watu wakaitembele. Ila kwa blog, sirahisi utahitajika uchanganye na lugha nyingine za kompyuta kama php ilikupata dynamic page yaani kurasa ambazo zinaweza kufanyiwa update kama kupost, kukoment na kulike n.k

Ni nini ukomo wa mafunzo haya?

Ukomo wa mafunzo haya ni kukuwezesha kujifunza HTML, kwa simu yako, uweze kutengeneza website ama kurasa za mtandao kwa simu yako na kuziweka live yaani kuhost. Mafunzo haya yote ni bure na yatakuwa katika hatua kwa hatuwa. Hatuwa ya kwanza ndio hii imeanza na itachukuwa wiki moja. Kisha itafata ya pilie

Endelea na somo.....

TUANZE SOMO LETU HAPA:

Kwa kuwa umeshajifunza mambo adhaa. Pia umeweza kuandaa simu yako ili kuweza kuendana na somo. Sasa somo letu litaanzia pale ulipo ishia kwenye somo lililopita. Kwanza funguwa App yako TrebEdit, ingia menu kisha workplace kisha bofya jina la project uliotengenez jana. Kisha bofya, utakutana na faili lako la index.html. Bofya hilo faili hapo code za HTML zitafunguka. Kama tumekwenda pamoja, code ambazo ulipest katika somo lililotangulia ni hizi hapa chini:-

```
<!DOCTYPE html>
```

```
<html lang="en">
```

```
<head>
```

```
<meta charset="utf-8">
```

```
<title>Home Page</title>
```

```
</head>
```

```
<body>
```

```
<h1>Mafunzo ya HTML</h1>
```

```
<h2><u>Jifunze bure</u></h2>
```

```
<p>Haya ni mafunzo ya HTML kwa kutumia simu</p>
```

```
<br><br><br><h2>
```

```
<i>From <br>Bongoclass</i>
```

```
</body>
```

```
</html>
```

Kama unatumia PC kopi hizo code kisha pest kwenye notepad kisha sevu index.html

MPANGILIO WA FAILI LA HTML

1. Sehemu kuu mbili za ukurasa wa HTML

Faili la HTML lina sehemu kuu mbili ambazo ni <head> na <body>. Katika sehemu hii ya <head> ndipo ambapo panakaa taarifa muhimu kuhusu faili lako, ikiwepo kichwa cha habari ama maudhui au title hii huwakilishwa na <title>, pia katika sehemu hii ya <head> kukaa taarifa zingine kama icon, link, icon, muadndishi, muhutasari kuhusu maudhui na nyinginezo.

Taarifa hizi mara nyingi hazionekani kwa watumiaji wa mtandao huo, kwani hazibebi maudhui ila zinabeba mpangilio. Katika taarifa hizi chache kuonekana na watumiaji wa mtanda kwa mfano icon na title.

Sehemu ya pili ni <body>. sehemu hii ndio hubeba malengo ya ukurasa huo. Sehemu hii dio ambayo mtumiaji wa mtandao atakutana nayo na kuvinjari. Kama unataka kuandika ukurasa wa website unaohusu faida za hewa, basi maudhui yako utayaweka kwenye sehemu hii.

1. Mpangilio wa code katika ukurasa wa HTML

Ukiangalia kwa ukaribu code hizo hapo juu utajifunza kuwa:-

1. Ukurasa wa HTML mwanzoni kabisa unaanza na code hizi

<!DOCTYPE html> kazi ya code hizi ni kutambulisha aina ya faili hili, ambapo aina yenyewe ni HTML. Kuna aina nyingi za mafaili, kwa mfano microsoft word kuna doc na docx, pia kuna pdf kwenye adobe, kuna .apk kwenye android, kuna php kwenye faili la php. Sasa tunapozungumzia HTML aina ya faili lake ni html. Hivyo lazima useme kuiambia kompyuta ama kivinjari cha simu kuwa faili linalokwenda kuunguliwa ni aina ya html na hii ndio maana ya hii code <!DOCTYPE html>

1. Kisha kuna code hizi:-

```
<html lang="en">
```

Code hii hutumika kutambulsha lugha itakayotumika kwenye faili hilo. Kama ni kiswanhili badili “en” kuwa “sw” kwa mfano <html lang="sw">

1. Kisha zinafata code hizi

`<head>` code hii inatambulisha kuwa sasa tupo kwenye sehemu ya kwanza ya HTML ambayo ni `<head>` na ndani ya sehemu hii utakuta kuna code hii `<title>Home Page</title>` kazi yake ni kutambulisha title ya faili ama maudhui. Baada yako utaona kuna code hii `</head>` ukiangalia vyema mwanzo kulikuwa na `<head>` kwa kuanza na `<` lakini sasa kuna `</head>` kwa kuanzwa na `</` kazi ya utofauti huu wa `<` na `</` ni kuonyesha kufunga na kufungua, ama mwanzo na mwisho. Hivyo mwanzo tunaanzana `<head>` na mwisho tunamalina na `</head>` hivyo hivyo hapo kwenye `<title>` tulimaliza na `</title>` baada ya kuandika title yetu ambayo ni Home Page kama ilivyo `<title>Home Page</title>`

1. Kisha inaanza `<body>`

Code hii kazi yake ni kutueleza kuwa sasa tupo kwenye body, hapa ndipo ambapo tunatakiwa kuweka maudhui ya faili letu. Ndani ya hii `<body>` utaona code zifuatazo:-

`<h1>` hii kazi yake ni kwa ajili ya kuandika heading 1 kama ilivyo kwenye microsoft word. Utaona imeanza na `<h1>` kisha baada ya kuweka maudhui ikamalizwa ana ikafungwa kwa `</h1>` kama ilivyo

`<h1>Mafunzo ya HTML</h1>` kwa hiyo kichwa cha habari cha maudhui ya faili hili ni Mafunzo ya HTML kama inavyoonekana hapo. Heading ambayo itaandikwa kwa `<h1>` sikuzote itakuwa kubwa zaidi kuliko ya `<h2>`, `<h3>` hadi `<h6>` kama inavyoonekana kwenye mfano utaona maandishi ya kwanza makubwa kuliko yanayofata, angalia pic hapo chini

1. Kisha inafata

`<h2>` kama ilivyo `<h1>` basi `<h2>` ni sawa tofauti yao ni ukubwa wa maandishi. Zote ni heading lakini ya `<h2>` maandishi yako ni madogo kidogo kulinganisha na `<h1>`

Baada ya code ya `<h2>` utaona kuna code nyingine ya `<u>` hii hazi yake ni kupigia maandishi msitari yaani ku underline. Hivyo maandishi yote yaliyo ndani ya `<u>` na `</u>` yatakuwa yamepigwa msitari. Angalia kwenye pic utaona maneno “Jifunze bure” yamepigwa msitari

1. Kisha utaona code nyingine ya

`<p>` hii kazi yake ni paragraph. Maudhui yote yatakayokuwa kati ya `<p>` na `</p>` yatahesabika kuwa ni paragraph kama vile unavyoandika paragraph kwenye microsoft office. Hivyo `<p>` Haya ni mafunzo ya HTML kwa kutumia simu`</p>` hutambulika kama paragraph.

1. Baada ya hapo utaona kuna nafasi kama tatu zimerukwa. Hapo pametumiwa code ya ku break line kama ilivyo kwenye microsoft office. Kwenye html code ya ku break line ni `<br>` yaani unakata msitari na kuanza msitari mpya. Ukiangalia vyema utaona `<br>` zimejirudia tatu hapo `<br><br><br>` hii inamaanisha kuna mistari mitatu imekatwa.

1. Utaona maneno ya mwisho yamelala ama yamefanywa italic. Kwenye html code inayotumika kufanya italic

ni `<i>` hivyo maneno yote yaliyo kati ya `<I>` na `</I>` yatalala kidogo tofauti na mengine. Kama ilivyo kwenye pic utaona maneno `<i>From <br>Bongoclass</i>` yamelala kidogo.

Baada ya kumalizakuweka maudhui kwenye `<body>` sasa tunaifunga `<body>` kwa `</body>`

Baada ya hapo tunamaliza kufunga faili letu kwa `</html>`

TAG NA ELEMENT

Katika maelezo hapo juu hizo code `<html>`, `<head>`, `<title>`, `<body>`, `<h1>`, `<h2>`, `<u>`, `<I>` na `<br>` huitwa tag (opening tag) na zile zilizofunga kwa `</>` huitwa closing tag kwa mfano `</title>`, `</head>`, `</h1>`, `</h2>`, `</u>`, `</u>`, `<body>` `</html>` huitwa closing tag kuna tag nyingine hazina closing tag kama `<br>`

Mkusanyiko wa tag na kilichomo kwenye tag huitwa element. Kwa mfano `<title> Home Page</title>` hii huitwa element. Kwa ufupi ni kwa element imekusanya opening tag, maudhui na closing tag. Hivyo mkusanyiko wa `<title>` ambayo ndio opening tag yaani tag ya kanzia, na maudhui ambayo ni “Home Page” na tag ya kumalizia au closing tag ambayo ni `</title>` kwa pamoja hutwa element.

Tukutane somolinalofata tutakapojifunza taga muhimu 20 kwenye faili la HTML ambazo hutumika kwenye maandishi ya kila siku.

HTML - somo la 3: Tags za HTML zinazotumiwa katika uandishi

Katika somo hili nitakuletea orodhabya tag 25 za html ambazo hugumiwa katikabuandishi.

Karibu tena kwenye mafunzo ya HTML. Na hili ni somo la tatu. Kama bado hujalipata somo la kwanza na la pili, tumia link hapo chini kufunguwa masomo hayo. Katika somo hili la tatu tutakwenda kuelezea baadhi ya tag za HTML ambazo hutumika mara nyingi katika kuandika makala.

Katika somo lililopita tuliona maana ya tag, na namna ambavyo tag hufanya kazi. Tag zipo za kufungua ambazo huanzwa na alama hii `<` na zipo tag za kufunga ambazo huanzwa na alama hizi `</>` pia katika somo lililotangulia tuliona maana ya element katika html. Element tuliona kuwa ni mkusanyiko wa tag na maudhui yaliyo ndani ya tag kwa mfano `<p> hello </p>` katika code hii kuna tag ya kufungua ambayo ni `<p>` na kuna maudhui ambayo ni “hello” pia kuna tag ya kufunga ambayo ni `</p>` kwa pamoja tunapata element.

Tag zipo nyingi sana ambazo tunazitumia katika uandishi. Kama unavyotumia microsoft katika kuandika basi kula unachokifanya pale kuna tag yake. Kwa mfano unapopigia msitari, kuna tag ya kufanya hivyo. N.k

TAG 25 MUHIMU KATIKA UANDISHI

1. <h1> kwa ajili ya heading. Tag hizi huanzia <h1> hadi <h6>
2. <p> kwa ajili ya kuandika paragraph
3. kwa ajili ya kubold
4. <u> kwa ajili ya kupigia msitari
5. <hr> kupigia msitari kwenye faili, bila ya kupigia herufi maalumu
6. <i> kwa ajili ya kufanya italic
7. <sup> kwa ajili ya kuandika vipeo na vipeuo
8. <sub> kuandika kama vipeua vile vya chini kama unavyoandika alama za kiemikali
9. <code> kwa ajili ya kuandika code text
10. <tt> kwa ajili ya kuandika typewriter text
11. <small> kwa ajili ya kuandika maandishi madogo
12. kwa ajili ya kuwekea mkazo maandishi (hufanana na kubold)
13. kwa ajili ya kusisitiza zaidi (hufanana na kubold)
14. <mark> kwa ajili ya kumark maandishi
15. <s> kwa ajili ya kukata maneno
16. <q> kwa ajili ya kunukuu maneno yaani kukata msitari na kuanza mpya
17.
 kubreak line yaani unakata msitari na kuanza kuandika msitari mpya. Mfan wake ni kama unavyotumia batani ya enter kwenye keyboard za simu ama kompyuta wakati wa kuandika.
18. <nbsp> kwa ajili ya kuruka nafasi ama
19. <a> kwa ajili ya kuweka link
20. <button> hutumika kuweka batani
21. <pre> hutumika kuandika mashairi ama kuonyesha text kama zilivyo kutoka kwenye faili la html
22. <form> kwa ajili ya kutengeneza fomu
23. hutumika katika kuweka image
24. <div> kufanya text block
25. hutumika kugroup maandishi kwenye paragraph.

Unaweza kuanza kuzifanyika kazi tag hizi. Usisahau kufunga tag hizo. Katika somo linalofata tutaona namna ambavyo tag zote hizi zinavyofanya kazi kwenye faili lako. Endelea kufuatilia somo hili. Lengo la tag hizi ni kukusaidia kuandika faili lako la html na likakuletea matokeo kama vile faili limeandikwa kwenye word processor kama microsoft word ama wps n.k

Unawezakuanza kuzifanyia kazi tag hizo hapo juu. Kwa kutumia mifano iliyotangaliak katika somo lililopita, chekilinki hapo juu ya masomo yaliyopita, unaweza kufany amazezi mwenyewe bila hata ya kusubiri somo lijalo. Ningependa sana kama utashea screenshot za mazoeziyako kupitia koment.

Ndugu msomaji, nikupe siri ya mwanzo wa somo hili. Sababu ya kuanzisha somo hili I baada ya mafunzo ya kutengeneza Android App kwa kutumia simu. Tulishaanza hatuwa ya kwanza na tumetengeza App kwa kutumia link. Sasa changamoto ni kuwa somo lililotakiwa kufata ni kutengeneza App yenye ubora. Hapa ndipo ikaja haja ya angalau kujifunza HTML ili tuweze kutengeneza App nzurikwa kutumia data zetu wenyewe na kwa namna tunavyotaka.

Hivyo ni matarajio yangu baada ya mafunzo haya ya siku chache (basic) tutarudi tena kwenye darasa letu la kutengeneza App kwa kutumia simu. Kisha somo hili litaweza kuendelea (advanced) baada ya kuonekana haja zaidi. Kwa wale walio na haja ya kutengeneza website zao ama blog, tutaendelea kuwa pamoja nao katika mafunzo haya. Karibu tena kwenye mafunzo ya HTML. Na hili ni somo la tatu. Kama bado hujalipata somo la kwanza na la pili, tumia link hapo chini kufunguwa masomo hayo. Katika somo hili la tatu tutakwenda kuelezea baadhi ya tag za HTML ambazo hutumika mara nyingi katika kuandika makala.

Katika somo lililopita tuliona maana ya tag, na namna ambavyo tag hufanya kazi. Tag zipo za kufungua ambazo huanzwa na alama hii < na zipo tag za kufunga ambazo huanzwa na alama hizi >. pia katika somo lililotangulia tuliona maana ya element katika html. Element tuliona kuwa ni mkusanyiko wa tag na maudhui yaliyo ndani ya tag kwa mfano <p> hello </p> katika code hii kuna tag ya kufungua ambayo ni <p> na kuna maudhui ambayo ni “hello” pia kuna tag ya kufunga ambayo ni </p> kwa pamoja tunapata element.

Tag zipo nyingi sana ambazo tunazitumia katika uandishi. Kama unavyotumia microsoft katika kuandika basi kula unachokifanya pale kuna tag yake. Kwa mfano unapopigia msitari, kuna tag ya kufanya hivyo. N.k

TAG 25 MUHIMU KATIKA UANDISHI

1. <h1> kwa ajili ya heading. Tag hizi huanzia <h1> hadi <h6>
2. <p> kwa ajili ya kuandika paragraph
3. kwa ajili ya kubold
4. <u> kwa ajili ya kupigia msitari
5. <hr> kupiga msitari kwenye faili, bila ya kupigia herufi maalumu
6. <i> kwa ajili ya kufanya italic
7. <sup> kwa ajili ya kuandika vipeo na vipeuo
8. <sub> kuandika kama vipeua vile vya chini kama unavyoandika alama za kiemikali
9. <code> kwa ajili ya kuandika code text
10. <tt> kwa ajili ya kuandika typewriter text
11. <small> kwa ajili ya kuandika maandishi madogo
12. kwa ajili ya kuweka mkazo maandishi (hufanana na kubold)
13. Kwa ajili ya kusisitiza zaidi (hufanana na kubold)
14. <mark> Kwa ajili ya kumark maandishi
15. <s> kwa ajili ya kukata maneno
16. <q> kwa ajili ya kunukuu maneno yaani kukata msitari na kuanza mpya
17.
 kubreak line yaani unakata msitari na kuanza kuandika msitari mpya. Mfan wake ni kama unavyotumia batani ya enter kwenye keyboard za simu ama kompyuta wakati wa kuandika.
18. <nbsp> kwa ajili ya kuruka nafasi ama
19. <a> kwa ajili ya kuweka link
20. <button> hutumika kuweka batani
21. <pre> hutumika kuandika mashairi ama kuonyesha text kama zilivyo kutoka kwenye faili la html
22. <form> kwa ajili ya kutengeneza fomu
23. hutumika katika kuweka image
24. <div> kufanya text block
25. hutumika kugroup maandishi kwenye paragraph.

Unaweza kuanza kuzifanyika kazi tag hizi. Usisahau kufunga tag hizo. Katika somo linalofata tutaona namna ambavyo tag zote hizi zinavyofanya kazi kwenye faili lako. Endelea kufuatilia somo hili. Lengo la tag hizi ni kukusaidia kuandika faili lako la html na likakuletea matokeo kama vile faili limeandikwa kwenye word processor kama microsoft word ama wps n.k

Unawezakuanza kuzifanyia kazi tag hizo hapo juu. Kwa kutumia mifano iliyotangaliak katika somo lililopita, chekilinki hapo juu ya masomo yaliyopita, unaweza kufany amazoezi mwenyewe bila hata ya kusubiri somo lijalo. Ningependa sana kama utashea screenshot za mazoeziyako kupitia koment.

Ndugu msomaji, nikupe siri ya mwanzo wa somo hili. Sababu ya kuanzisha somo hili I baada ya mafunzo ya kutengeneza Android App kwa kutumia simu. Tulishaanza hatuwa ya kwanza na tumetengeza App kwa kutumia link. Sasa changamoto ni kuwa somo lililotakiwa kufata ni kutengeneza App yenye ubora. Hapa ndipo ikaja haja ya angalau kujifunza HTML ili tuweze kutengeneza App nzurikwa kutumia data zetu wenyewe na kwa namna tunavyotaka.

Hivyo ni matarajio yangu baada ya mafunzo haya ya siku chache (basic) tutarudi tena kwenye darasa letu la kutengeneza App kwa kutumia simu. Kisha somo hili litaweza kuendelea (advanced) baada ya kuonekana haja zaidi. Kwa wale walio na haja ya kutengeneza website zao ama blog, tutaendelea kuwa pamoja nao katika mafunzo haya.

HATML - somo la 4: Jinsi ya kutumia tag za html

Katika somo hi utakwenda kujifunza jinsi ya kutumia tag za html ili kupangilia muonekano wa maudhui

Karibu tena lwenye mafunzo haya ya HTML lugha ya kompyuta inayotumika katika kutengeneza website, blog na web application. Html hutumika na mchanganyiko wa lugha nyingine za kompyuta kutengeneza software na system. Hata hivyo unaweza kutumia html peke yake kutengeneza website (tovuti) na ikawa live watu wakaweza kuitembelea.

Je na kama na wewe ni mmoja kati ya wenye ndoto za kuweza kufanya haya, karibu tena kwenye somo hili. Katika somo la kwanza hadi la tatu tuliona namna ambavyo HTML inavyofanya kazi, pia tuliona mpangilio wa faili lake na tukaona tag na element. Katika somo la tatu tulijifunza code 25 muhimu zinazotumika katika uandidhi. Unaweza kupata somo la kwanza la pili na tatu kwenye linki hizo hapo chini:-

Katika somo hili la nne tutaona jinsi ambavyo tag 25 tulizozitaja kwenye somo la tatu zinavyoweza kutumika na kuandikia makala katika ukurasa wa mtandao. Kama utakuwa unatumia kompyuta funguwa note pad kisha fatilia somo hili, tumia notepad kuandikia code kama somo litakavyoonyesha. Kwa wale wanaotumia simu kama mimi, utaratibu umetangulia katika somo la kwanza, unatakiwa utumie App inayojulikana kama TrebEdit ipo playstore, linki utaipata kwenye somo la kwanza.

FILE EXTENTION KATIKA FAILI LA HTML

Tunapozungumzia file extension huwenda likaaonekana kama neno gumu, ila kwa ufupi nitolee mifano. Unapotaka kusevu faili katika microsoft office unaweza kusave as document (.doc), extensive document (.docx) portable document file (.pdf). pia katika media kuna (.mp3, .mp4) kwenye web site kuna (.com, .net, .io, .co, .ac). hivyo extension ndio ambayo huiambia kompyuta aina ya faili. Sasa unapoandika faili lako la code za HTML, wakati wa ku save lazima uweke (.html) mfano katika somo la kwanza tulitumia faili tuliloliita "index.html" usisahau kuweka doti.

Sasa funguwa App yako ya Treb editi kisha menu, kisha workplace, kisha click project yako kama tulivyofanya kwenye somo la kwanza na pili. Kisha new file, weka jina mfano "tag.html" kisha save. Click hilo faili, kisha bofya HTML snippet chini, hapo ukurasa mpya wa code utatokea. Kwa watumiaji wa kompyuta weka code hizi kwenye notepad yako:

Kama unatumia kompyuta basi tengeneza faili jipya kwa kutumia text editor yako unayotumia.

```
<!DOCTYPE html>
```

```
<html lang="en">
```

```
<head>
```

```
<meta charset="utf-8">
```

```
<title>Tag Muhimu</title>
```

```
</head>
```

```
<body>
```

```
</body>
```

```
</html>
```

Kisa saveas all files kija weka tag.html

Sasa hadi kufikia hapa tupo tayari kuanza somo. Somo

Katika tag zote 25 tulizoziona katika somo la tatu, baadhi yake tutakuja kuziona tena kwenye masomo yajayo kutokana yanahitaji ufafanuzi zaidi. Kwa mgano tag hii <img na <a> hizi tutakuja kuziona zaidi katika somo lijalo. Sasa kama ulishafunguwa TrebEdit yako ama notepad, sasa kopi code hizo hapo chini kisha paste kwenye faili lako ulilolisave kwa jina la tag.html. Kisha previes, kwa kubofya kitufe cha kuplay au click file kwenye komputer litafunguka kama website.

Code zenyewe ni hizi:-

```
<!DOCTYPE html>
```

```
<html lang="en">
```

```
<head>
```

```
<meta charset="utf-8">
```

```
<title>Tag Muhimu</title>
```

```
</head>
```

```
<body>
```

```
    <h1>Heading 1</h1>
```

```
<h2>heading 2</h2>
```


bila kuharibu mpangilio

wa

vina

</pre>

<form>

<label>Jina kamili</label>

<input type="text" placeholder="enter your name">

</form>

<div>this is block text</div>

this is inline block text

</body>

</html>

Katika posti ijayo tutakuja kuona namna ya kuweka staili kwenye faili la html, kama kuweka rangi, kupangilia text, kuweka link na kupangilia muonekano wa text. Endelea kufanyia mazoezi tag hizo hapo juu, ili iwe rahisi kuendelea na somo lijalo. Usisite kuuliza swali ambapo hapaposawa.

Karibu tena lwenye mafunzo haya ya HTML lugha ya kompyuta inayotumika katika kutengenezea website, blog na web application. Html hutumika na mchanganyiko wa lugha nyingine za kompyuta kutengenezea software na system. Hata hivyo unaweza kutumia html peke yake kutengeneza website (tovuti) na ikawa live watu wakaweza kuitembelea.

Je na kama na wewe ni mmoja kati ya wenye ndoto za kuweza kufanya haya, karibu tena kwenye somo hili. Katika somo la kwanza hadi la tatu tuliona namna ambavyo HTML inavyofanya kazi, pia tuliona mpangilio wa faili lake na tukaona tag na element. Katika somo la tatu tulijifunza code 25 muhimu zinazotumika katika uandidhi. Unaweza kupata somo la kwanza la pili na tatu kwenye linki hizo hapo chini:-

Katika somo hili la nne tutaona jinsi ambavyo tag 25 tulizozitaja kwenye somo la tatu zinavyoweza kutumika na kuandikia makala katika ukurasa wa mtandao. Kama utakuwa unatumia kompyuta funguwa note pad kisha fatilia somo hili, tumia notepad kuandikia code kama somo litakavyoonyesha. Kwa wale wanaotumia simu kama mimi, utaratibu umetangulia katika somo la kwanza, unatakiwa utumie App inayojulikana kama TrebEdit ipo playstore, linki utaipata kwenye somo la kwanza.

FILE EXTENTION KATIKA FAILI LA HTML

Tunapozungumzia file extension huwenda likaonekana kama neno gumu, ila kwa ufupi nitolee mifano. Unapotaka kusevu faili katika microsoft office unaweza kusave as document (.doc), extensive document (.docx) portable

document file (.pdf). pia katika media kuna (.mp3, .mp4) kwenye web site kuna (.com, .net, .io, .co, .ac). hivyo extension ndio ambayo huiambia kompyuta aina ya faili. Sasa unapoandika faili lako la code za HTML, wakati wa ku save lazima uweke (.html) mfano katika somo la kwanza tulitumia faili tuliloliita “index.html” usisahau kuweka doti.

Sasa funguwa App yako ya Treb editi kisha menu, kisha workplace, kisha click project yako kama tulivyofanya kwenye somo la kwanza na pili. Kisha new file, weka jina mfano “tag.html” kisha save. Click hilo faili, kisha bofya HTML snippet chini, hapo ukurasa mpya wa code utatokea. Kwa watumiaji wa kompyuta kweka code hizi kwenye notepad yako:

Kama unatumia kompyuta basi tengeneza faili jipya kwa kutumia text editor yako unayotumia.

```
<!DOCTYPE html>

<html lang="en">

<head>

<meta charset="utf-8">

<title>Tag Muhimu</title>

</head>

<body>


</body>

</html>
```

Kisa saveas all files kija weka tag.html

Sasa hadi kufikia hapa tupo tayari kuanza somo. Somo

Katika tag zote 25 tulizoziona katika somo la tatu, baadhi yake tutakuja kuziona tena kwenye masomo yajayo kutokana yanahitaji ufafanuzi zaidi. Kwa mgano tag hii <img na <a> hizi tutakuja kuziona zaidi katika somo lijalo. Sasa kama ulishafunguwa TrebEdit yako ama notepad, sasa kopi code hizo hapo chini kisha paste kwenye faili lako ulilolisave kwa jina la tag.html. Kisha previes, kwa kubofya kitufe cha kuplay au click file kwenye komputer litafunguka kama website.

Code zenyewe ni hizi:-

<!DOCTYPE html>

<html lang="en">

<head>

<meta charset="utf-8">

<title>Tag Muhimu</title>

</head>

<body>

 <h1>Heading 1</h1>

<h2>heading 2</h2>

<h3>heading 3</h3>

<h4>heading 4</h4>

<h5>heading 5</h5>

<h6>heading6</h6>

<p>hii ni paragraph</p>

bold

<u>underlined</u>

<hr> msitari</hr>

 <i>italic</i>

6²

H₂O

<code>code type</code>

<tt>type writer</tt>

<small>small text</small>

emphasizing

strong text

<mark>marked text</mark>

<s>striked text</s>

<q>quoted text</q>

line
break
break

Karibu kwa mara nyingine tena katika mafunzo yetu ya HTML na namna ya kutengeneza website (tovuti) na blog. Katika somo lililopita tuliona tag 25 muhimu zinazotumika katika kuandika document na ikawa na muonekano mzuri katika blog ama tovuti yako. Hatika somo hili tutakwenda kuona namna ya kuweka staili kwenye document yako.

Somo hili litakwenda kuangalia yafuatayo:-

1. Kuweka picha
2. Kuweka rangi
3. Kuweka linki
4. Kupangilia position na alignment ya maandishi
5. Kuongeza ukubwa wa herufi
6. Kukoment

Hakikisha umeshapitia masomo yetu manne yaliyotangulia kabla ya kuanza somo hili, hii itakupa uwanja mpana sana wa kuelewa zaidi. Kumbuka masomo haya yanaendeshwa kwa kutumia App inayotambulika kama TrebEdit, link yake utaipata kwenye somo la kwanza ama ingia playstore. Kupata masomo manne yaliyotangulia bofya link za hapo chini.

CODE ZITAKAZOTUMIKA KWENYE SOMO:

Kopi code hizi kisha pestu kwenye faili utakalolipatana staili.html. Maelezo zaidi utayapata hapo chini baada ya hizi code:-

```
<!DOCTYPE html>

<html lang="en">

<head>

<meta charset="UTF-8">

<meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1, shrink-to-fit=no">

<title>kuweka staili</title>

</head>

<body>

<h1>kuweka picha</h1>



<BR></BR>

<H2>KUWEKA RANGI</H2>

<p style="color:red"> mimi mwekundu</p>
```


<p style="color:green"> mimi mkijani</p>

<H1>KUWEKA LINK</H1>

tag 25, bofya hapa
</BR>

go to home page

<H1>

Kuongeza ukubwa wa maneno</H1>

<b style="font-size:100">mimi niko kawaida 100%

<b style="font-size:200%">Ukubwa wa 200%

<b style="font-size:300%">Ukubwa wa 300%

<b style="font-size:50%">ukubwa wa 50%

</BR></BR>

<p style="text-align:center;">Nipo kati</p>

<p style="text-align:left;">Nipo kushoto</p>

<p style="text-align:right;">Nipo kulia</p>

<p style="text-align:justify;">Nipo Nimejaa</p>

<h1>KUKOMENT</H1>

<!-- WEKA KOMENT HAPA -->

</body>

</html>

MAANDALIZI HA SOMO:

Kama tayari App ya Treb Edit unayo:

1. Ingia kwenye App ya Trebedit, nenda menu kisha kwenye project yako bofya kwenye jina hilo, ingia kwenye folda la image, create file, kisha import file, chaguwa picha moja uiclick. Rudi nyuma utaiona picha yako ipo kwenye folda la image. Kama unatumia kompyuta tumia notepad ama text editor yoyote unayotumia kuandika code.
2. Kwenye folda kuu la project yako create file kkisha lipe jina la "staili.html". hivyo kwenye folda lako kuu kutakuwa na mafaili matatu moja ni lile na index.html, jingine ni la tag.html na la mwisho litakuwa hili la staili.html. Huwenda ukawa umeweka mafaili mengine ya html. Hakuna shida.
3. Baada ya hapo utakopi code nitakazozileta hapo chini kwenye faili hili la staili.html kisha sevu.
4. Utapreview kwa kubofya kitufe cha kuplay.
5. Endelea na somo sasa kuona namna ambavyo code zinavyofanya kazi

UFAFANUZI WA CODE ZILIZOTUMIKA:

1. Kuweka Picha

Kuweka picha kwenye faili la html tunatumiatag hii

Hiyo tupu inatosha kuweka icha yako na ikaonekana. Utaona kuna code nimeziongeza kwa ajili ya kupunguza upana wa picha na kuitaka ujae tu kwenye ukurasa bila ya kuzidi. Hivyo nikaongeza width="100%"> hii kwa ajili ya kuifanya upana wa picha usiwe wa kupitiliza. Hivyo code nzima itasomeka hivi:

 Angalia code na picha nilizoweka.

1. Kuweka rangi

Ili uweke rangi unatakiwa kutumia tag ya <style> ndani ya tag nyingine kwa mfano kwenye tag ya <p> ama <h1> kicha utaweka alama ya = na kutaja rangi unayotaka. Mfano:-

`<p style="color:green"> mimi mkijani</p>`

Hakikisha unaacha nafasi kutoka tag ya kwanza na tag ya style mfano `<p style=" usijefanya <pstyle=" hii haitakupa matokeo mazuri. Unataja jina la rangi ndani ya alama za kufuga na kufunguwa semi mfano "color:green">. angalia tag ya hapo juu vyema. Unaweza kubadili rangi unayotaka wewe angalia kwenye code hapo chini ama kwenye picha.`

2. Kuweka link.

Kuweka linko ni kuunganisha ukurasa mmoja na kurasa nyingine. Mfano ni pale unapoweka linki lika mtu anabofya hiyo linki na inampeleka ukurasa mwingine. Tag inayotumika ni hii `<a>` kama tulivyoona kwenye rangi hapo juu hapa tunatumia `href=""` tunaweka jina la kurasa tunayotaka mtu akiclick aende, jinalikae ndani ya fungua semi izo. Kisha utamaliza na jina la lin, (link text) ni maandishi ambayo mtu atayaona kisha ataclick. Mfano wa code ya kuweka link

`< a href="tag.html">bofya hapa</a>` ukibofya hapa utapelekwa kwenye faili lililozungumzia tag kwenye project yako, kama tulienda sawa toka somo la kwanza. Usisahau kuwacha nafasi kati ya `<a` na href usijefanya hivi `<ahref` ni kosa. Jina lazima liandikwe na fmati yake kama .html. Kama faili lipo kwenye folda lake, fanya kama tulivyofanya kwenye picha. Mfano kama faili lipo kwenye folda linaitwa php hivyo link itakuwa `<a href="php/tag.html">`

3. Kuongeza ukubwa wa maneno tunatumia `<stayle>` kisha font-size. Font-size maana yake ni font size au ukubwa wa maandishi kwa muonekano. Ni rahisi kutumia asilimoa mfano unataka kukuza maandishi kwa asilimia 100% ama 200%, 300%, ama unayapunguza kwa 50% ama 10%. kwa mfano

`<b style="font-size:200">Ukubwa wa 200%</b>`

4. Kuweka mpangilio

Hapa ni pale tunapoamuwa maandishi yaanzie upande gani ama yaka wapi. Kwa mfano unapoandika unataka baadhi ya maandishi yaka katikati. Na mengine yaka kuanzia kushoto ama yaanzie kulia kama unapoandika kiarabu. Hata hivyo unaweza kutaka yajae kwenye faili. Kwa wale watumiaji wa microsoft office utanipata vyema.

Kufanya hivi tunatumia style kisha text-align kumaanisha text alignment.kisha utaeleza yaka wapi center, ama left ama right ama justify. Mfano:

Maandishi haya tataka kati

`<b style="text-align:center">Nipo kati</b>`

Maandishi haya yataanzia kushoto

`<b style="text-align:left">Nipo kushoto</b>`

Haya yataanzia kulia

`<b style="text-align:right">Nipo kulia</b>`

Haya yatajaa kati (justify)

`<b style="text-align:justify">Nipo Nimejaa</b>`

Kukomenti ni kuandika kumbukumbu ya code kwenye faili. Kumbukumbu hizi hazifanyiwi kazi na kompyuta yaani hazitaonekana na mtumiaji wa ukurasa huo. Katika ukurasa nikiweka komoent hazitaonekana na watumiaji. Katika html comment huwekwa kati ya `<!-- na -->` hivyo maandishi yeyote yatakayokuwa kati ya tag hizo hayataonekana na mtumiaji wa website ama blog hiyo

Mfano wa koment

`<!-- weka koment hapa -->`

Ndugu msomaji wetu, kama umekuwa ukifatilia somo hili toka mwanzo, nikueleze tu bila ya kufanyia mazoezi code hizi ni rahisi lakini hutoweza kuzifahamu. Fanyia mazoezi, pata changamoto uliza maswali, hapo tutaenda pamoja. Mapaka sasa tumebakiwa na masomo matatu kumaliza mafuzno haya (basic). baada ya kumaliza mafunzo haya tutaweka wensite yetu mtandaoni, na kila mshiriki wa somo hili atapata mafuzno hayo ya kuweka webbsite yake mwenyewe mtandaono, bure bila malipo.

Usikose somo la sita, litakaloangaliana namna ya kuweka menyu katika kurasa ya html, backgrounda color, na kufanya failili lakoliwe responsive, yaanilisipoteze muonekano mzuri kulnganna nifaa kitakachotumika.

Karibu kwa mara nyingine tena katika mafunzo yetu ya HTML na namna ya kutengeneza website (tovuti) na blog. Katika somo lililopita tuliona tag 25 muhimu zinazotumika katika kuandika document na ikawa na muonekano mzuri katika blog ama tovuti yako. Hatika somo hili tutakwenda kuona namna ya kuweka staili kwenye document yako.

Somo hili litakwenda kuangalia yafuatayo:-

1. Kuweka picha
2. Kuweka rangi
3. Kuweka linki
4. Kupangilia position na alignment ya maandishi
5. Kuongeza ukubwa wa herufi
6. Kukoment

Hakikisha umeshapitia masomo yetu manne yaliyotangulia kabla ya kuanza somo hili, hii itakupa uwanja mpana sana wa kuelewa zaidi. Kumbuka masomo haya yanaendeshwa kwa kutumia App inayotambulika kama TrebEdit, link yake utaipata kwenye somo la kwanza ama ingia playstore. Kupata masomo manne yaliyotangulia bofya link za hapo chini.

CODE ZITAKAZOTUMIKA KWENYE SOMO:

Kopi code hizi kisha pestu kwenye faili utakalolipatina staili.html. Maelezo zaidi utayapata hapo chini baada ya hizi code:-

```
<!DOCTYPE html>
```

```
<html lang="en">
```

```
<head>
```

```
<meta charset="UTF-8">
```

```
<meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1, shrink-to-fit=no">
```

```
<title>kuweka staili</title>
```

```
</head>
```

```
<body>
```

```
<h1>kuweka picha</h1>
```

```

```

```
<BR></BR>
```

```
<H2>KUWEKA RANGI</H2>
```

```
<p style="color:red"> mimi mwekundu</p>
```

```
<p style="color:green"> mimi mkijani</p>
```

```
<H1>KUWEKA LINK</H1>
```

```
<a href="tag.html">tag 25, bofya hapa</a><BR></BR>
```

```
<a href="index.html">go to home page</a>
```

```
<br><br>
```

<H1>

Kuongeza ukubwa wa maneno</H1>

<b style="font-size:100">mimi niko kawaida 100%

<b style="font-size:200%">Ukubwa wa 200%

<b style="font-size:300%">Ukubwa wa 300%

<b style="font-size:50%">ukubwa wa 50%

</BR></BR>

<p style="text-align:center;">Nipo kati</p>

<p style="text-align:left;">Nipo kushoto</p>

<p style="text-align:right;">Nipo kulia</p>

<p style="text-align:justify;">Nipo Nimejaa</p>

<h1>KUKOMENT</H1>

<!-- WEKA KOMENT HAPA -->

</body>

</html>

MAANDALIZI HA SOMO:

Kama tayari App ya Treb Edit unayo:

1. Ingia kwenye App ya Trebedit, nenda menu kisha kwenye project yako bofya kwenye jina hilo, ingia kwenye folda la image, create file, kisha import file, chaguwa picha moja uiclick. Rudi nyuma utaiona picha yako ipo kwenye folda la image. Kama unatumia kompyuta tumia notepad ama text editor yoyote unayotumia kuandika code.
2. Kwenye folda kuu la project yako create file kisha lipe jina la "staili.html". hivyo kwenye folda lako kuu kutakuwa na mafaili matatu moja ni lile na index.html, jingine ni la tag.html na la mwisho litakuwa hili la staili.html. Huwenda ukawa umeweka mafaili mengine ya html. Hakuna shida.
3. Baada ya hapo utakopi code nitakazozileta hapo chini kwenye faili hili la staili.html kisha sevu.
4. Utapreview kwa kubofya kitufe cha kuplay.
5. Endelea na somo sasa kuona namna ambavyo code zinavyofanya kazi

UFAFANUZI WA CODE ZILIZOTUMIKA:

1. Kuweka Picha

Kuweka picha kwenye faili la html tunatumiatag hii
```

Hiyo tupu inatosha kuweka picha yako na ikaonekana. Utaona kuna code nimeziongeza kwa ajili ya kupunguza upana wa picha na kuitaka ujae tu kwenye ukurasa bila ya kuzidi. Hivyo nikaongeza width="100%" hii kwa ajili ya kuifanya upana wa picha usiwe wa kupitiliza. Hivyo code nzima itasomeka hivi:

```

```

 Angalia code na picha nilizoweka.

### 1. Kuweka rangi

Ili uweke rangi unatakiwa kutumia tag ya <style> ndani ya tag nyingine kwa mfano kwenye tag ya <p> ama <h1> kicha utaweka alama ya = na kutaja rangi unayotaka. Mfano:-

```
<p style="color:green"> mimi mkijani</p>
```

Hakikisha unaacha nafasi kutoka tag ya kwanza na tag ya style mfano <p style="" usijefanya <pstyle="" hii haitakupa matokeo mazuri. Unataja jina la rangi ndani ya alama za kufuga na kufunguwa semi mfano "color:green">. angalia tag ya hapo juu vyema. Unaweza kubadili rangi unayotaka wewe angalia kwenye code hapo chini ama kwenye picha.

### 2. Kuweka link.

Kuweka linko ni kuunganisha ukurasa mmoja na kurasa nyingine. Mfano ni pale unapoweka linki lika mtu anabofya hiyo linki na inampeleka ukurasa mwingine. Tag inayotumika ni hii<a> kama tulivyoona kwenye rangi hapo juu hapa tunatumia href="" tunaweka jina la kurasa tunayotaka mtu akiclick aende, jinalikae ndani ya fungua semi izo. Kisha utamaliza na jina la lin, (link text) ni maandishi ambayo mtu atayaona kisha ataclick. Mfano wa code ya kuweka link

< a href="tag.html">bofya hapa</a> ukibofya hapa utapelekwa kwenye faili lililozungumzia tag kwenye project yako, kama tulienda sawa toka somo la kwanza. Usisahau kuwacha nafasi kati ya <a na href usijefanya hivi <ahref ni kosa. Jina lazima liandikwe na fmati yake kama .html. Kama faili lopo kwenye folda lake, fanya kama tulivyofanya kwenye picha. Mfano kama faili lipo kwenye folda linaitwa php hivyo link itakuwa <a href="php/tag.html">

3. Kuongeza ukubwa wa maneno tunatumia <style> kisha font-size. Font-size maana yake ni font size au ukubwa wa maandishi kwa muonekano. Ni rahisi kutumia asilimoa mfano unataka kukuza maandishi kwa asilimia 100% ama 200%, 300%, ama unayapunguza kwa 50% ama 10%. kwa mfano

<b style="font-size:200">Ukubwa wa 200%</b>

#### 4. Kuweka mpangilio

Hapa ni pale tunapoamuwa maandishi yaanzie upande gani ama yaka wapi. Kwa mfano unapoandika unataka baadhi ya maandishi yaka katikati. Na mengine yaka kuanzia kushoto ama yaanzie kulia kama unapoandika kiarabu. Hata hivyo unaweza kutaka yajae kwenye faili. Kwa wale watumiaji wa microsoft office utanipata vyema.

Kufanya hivi tunatumia style kisha text-align kumaanisha text alignment. kisha utaeleza yaka wapi center, ama left ama right ama justify. Mfano:

Maandishi haya tataka kati

<b style="text-align:center">Nipo kati</b>

Maandishi haya yataanzia kushoto

<b style="text-align:left">Nipo kushoto</b>

Haya yataanzia kulia

<b style="text-align:right">Nipo kulia</b>

Haya yatajaa kati (justify)

<b style="text-align:justify">Nipo Nimejaa</b>

Kukomenti ni kuandika kumbukumbu ya code kwenye faili. Kumbukumbu hizi hazifanyiwi kazi na kompyuta yaani



hazitaonekana na mtumiaji wa ukurasa huo. Katika ukurasa nikiweka komoent hazitaonekana na watumiaji. Katika html comment huwekwa kati ya `<!--` na `-->` hivyo maandishi yeyote yatakayokuwa kati ya tag hizo hayataonekana na mtumiaji wa website ama blog hiyo

Mfano wa koment

```
<!-- weka koment hapa -->
```

Ndugu msomaji wetu, kama umekuwa ukifatilia somo hili toka mwanzo, nikueleze tu bila ya kufanyia mazoezi code hizi ni rahisi lakini hutoweza kuzifahamu. Fanyia mazoezi, pata changamoto uliza maswali, hapo tutaenda pamoja. Mapaka sasa tumebakiwa na masomo matatu kumaliza mafuzno haya (basic). baada ya kumaliza mafunzo haya tutaweka wensite yetu mtandaoni, na kila mshiriki wa somo hili atapata mafuzno hayo ya kuweka webbsite yake mwenyewe mtandaoni, bure bila malipo.

Usikose somo la sita, litakaloangaliana namna ya kuweka menyu katika kurasa ya html, backgrounda color, na kufanya failili lakoliwe responsive, yaanilisipoteze muonekano mzuri kulnganna nifaa kitakachotumika.

HTML - somo la 6: Jinsi ya kuweka menyu kwenye faili la HTML

Katika somo hili utakwenda kujifunza jinsi ya kuweka menyu kwenye faili la html na kuweka rangi ya background. Pia utajifunza kufanya ukurasa uwe responsive yaani uendani na ukubwa wa kifaa.

Karibu tena ndugu msomaji kwenye mafunzo ya HTML na hili ni somo la sita. Katika somo hili tutajifunza mambo makuu matatu ambayo ni kuweka menyu, kuweka background color na kufanya faili lako liwe responsive. Kumbuka haya ni mafunzo ya HTML na jinsi ya kutengeneza website na blog.

Kama ndio mara ya kwanza kupata mfululizo wa masomo haya, somo hili linaendeshwa kwa kutumia App ya Treb Edit inatifikana playstore. Tunatumia App hii kwa kuwa masomo haya yanaendeshwa kwa kuzingatia zaidi wenye simu. Hata hivyo wenye kompyuta pia hawataachhwa mbali.

Fungua App yako, inga menu, kwenye folda laproject clic (maelekezo utayapata kwenye somo la kwanza link ipo hapo chini. Baada ya ku click hapo nenda new file, utatakiwa kuandika jina la faili lesson6.html kisha sev. Funguwa hilo faili, kisha click HTML snippet, ukurasa wa code utafunguka, na kuanzia hapo ndipo tutaanzia na somo letu la sita.

Kupata masomo yaliotangulia bofya link za hapo chini:

1. Kuweka background color:

Background color ni rangi ya ukurasa wako. Yaani unaamuwa kama ukurasa wako unataka uwe na rangi nyingine tofauti na nyeupe. Kuweka background unaweza kufanya kwenye ukurasa wote. Kufanya hivi utaweka background

kuanzia kwenye <body>. kama tulivyoona kuweka rangi basi hata background inakuwa hivyo hivyo tunatumia <style>. mfano:

<body style="background-color:blue"> kwa kutumia code hii ukurasa wote utakuwa na rangi ya buluu. Angalia mfano kwenye picha.

Pia unaweza kuweka background kwenye tag ya heading kama <h1> ama kwenye paragraph <p>. kwa mfano kama background ni ya buluu, unaweza kuweka background ya rangi nyingine kwenye baadhi ya paragraph. Uwekaji wake ni kama unavyoweza rangi kwenye paragraph. Mfano:-

<p style="background-color:yellow"> kwa kutumia code hii rangi ya hiyo paragraph itakuwa ni ya njano. Angalia kwenye picha.

2. Kuweka menu (menyu)

Kuweka menu n kuweka machaguo ambayo yana mkusanyiko wa taarifa zinazolingana. Yaani unachaguwa chaguo kwa kubofya kicha unaletewa taarifa ama mkusanyiko wa taarifa ziinazo fanana.

Kutengenza menu utatumia tag ya menu ambayo ni <menu> pia utatumia tag ya link ambayo ni <a> tag ya link ni kuwezecha kubofya menyu na kupelekwa matokeo kwenye ukurasa mwingine. Baada ya hapo unaweza kutumia batani, ama ukaacha hivyo hivyo ama ukatumia kivuli.

Hapa tutaona menu yenye batani, link na tag ya menu.

<menu>

<button>facebook</button>

<button>youtube</button>

<button>twitter</button>

<button>whatsapp</button>

Utajifunza kuiweka mbembe katika muendelezo zaidi wa masomo haya.

3. Kufanya faili liwe responvie.

Hii inamaana kuwa faili lako likifunguliwa na kifaa chochote halitapoteza muonekano. Kwa mfano kuna website ukiingia jinsi ambayo itaonekana kwenye kompyuta ni tofauti na kwenye simu. Mfano bongoclass.com. Hii inamaana mafaili yamesetiwa kulingana na aina ya kifaa kitakachofunguwa. Kama ukurasa wako hautaweza kufanya hivi, inamaana mpangilio wake utakuwa hovy kwa baadhi ya vifaa.

Kufanya hivi tutaweka tag kwenye <head> tag ya <meta> tag hii inakaa kwenye head ndani, tag hii itafanya ukurasa wako ufunguwe ukubwa pindu ukifunguliwana simu ndogo, nakuongezeka ukifunguliwakwenye screen kubwa, bila

yakupoteza muonekano. Code nzima ni hii:-

```
<meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1, shrink-to-fit=no">
```

CODE NZIMA ZA SOMO HI NHIZI HAPA:

```
<!DOCTYPE html>
```

```
<html lang="en">
```

```
<head>
```

```
<meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1, shrink-to-fit=no">
```

```
<meta charset="utf-8">
```

```
<title>Somo la sita</title>
```

```
</head>
```

```
<body style="background-color:blue">
```

```
<p> huu ni mfano wa background. ukurasa wote utakuwa na rangi ya buluu</p>
```

```
<p style="background-color:yellow;">hellow huu ni mfano wa kuweka background ya kwenye paragraph</p>
```

```



```

```
<h1>kuweka menu</h1>
```

```
<h2>mfano</h2>
```

```
<menu>
```

```
<button>facebook</button>
```

```
<button>youtube</button>
```

```
<button>twitter</button>
```

```
<button>whatsapp</button>
```

```
</menu>
```

```
</body>
```

```
</html>
```

Ndugu msomaji huu no mwisho wa mafunzo yetu kwa basic level. Kuna mengi utatakiwa kujifunza kadri siku

zinavokwenda. Usisahau solipata somo la saba ambalo litakuwa na video unakayokuwa inaovyesha namna ambavyo unaweza kutengeneza website toka mwanzo paka mwisho. Somo hili la saba litakuwa n mjumuisho wa masomo yote yaliyopita. Hivyo usikose. Katika somo la saba ndipo tutatengeneza website yetu, na kuiweka tayari ili tuiweke live, ambapo somo la nane utajifunza kuweka website yako live na ikawa inatembelwa na watu.

Mwisho wa mafunzo haya utakuwa ni mwanzo wa mafunzo mengine. Kwani hii ni basic level tu, hata hivyo lengo la mafunzo haya ni kuyatumia katika kutengeneza Android App. Hivyo baada ya somo la nane tutarudi tena kwenye mafunzo yetu ya kutengeneza Android App kwa kutumia simu yako.

Karibu tena ndugu msomaji kwenye mafunzo ya HTML na hili ni somo la sita. Katika somo hili tutajifunza mambo makuu matatu ambayo ni kuweka menyu, kuweka background color na kufanya faili lako liwe responsive. Kumbuka haya ni mafunzo ya HTML na jinsi ya kutengeneza website na blog.

Kama ndio mara ya kwanza kupata mfululizo wa masomo haya, somo hili linaendeshwa kwa kutumia App ya Treb Edit inatifikana playstore. Tunatumia App hii kwa kuwa masomo haya yanaendeshwa kwa kuzingatia zaidi wenye simu. Hata hivyo wenye kompyuta pia hawataachhwa mbali.

Fungua App yako, inga menu, kwenye folda laproject clic (maelekezo utayapata kwenye somo la kwanza link ipo hapo chini. Baada ya ku click hapo nenda new file, utatakiwa kuandika jina la faili lesson6.html kisha sevu. Funguwa hilo faili, kisha click HTML snippet, ukurasa wa code utafunguka, na kuanzia hapo ndipo tutaanzia na somo letu la sita.

Kupata masomo yaliotangulia bofya link za hapo chini:

1. Kuweka background color:

Background color ni rangi ya ukurasa wako. Yaani unaamuwa kama ukurasa wako unataka uwe na rangi nyingine tofauti na nyeupe. Kuweka background unaweza kufanya kwenye ukurasa wote. Kufanya hivi utaweka background kuanzia kwenye <body>. kama tulivyoona kuweka rangi basi hata background inakuwa hivyo hivyo tunatumia <style>. mfano:

<body style="background-color:blue"> kwa kutumia code hii ukurasa wote utakuwa na rangi ya buluu. Angalia mfano kwenye picha.

Pia unaweza kuweka background kwenye tag ya heading kama <h1> ama kwenye paragraph <p>. kwa mfano kama background ni ya buluu, unaweza kuweka background ya rangi nyingine kwenye baadhi ya paragraph. Uwekaji wake ni kama unavyoweka rangi kwenye paragraph. Mfano:-

<p style="background-color:yellow"> kwa kutumia code hii rangi ya hiyo paragraph itakuwa ni ya njano. Angalia kwenye picha.

2. Kuweka menu (menyu)

Kuweka menu n kuweka machaguo ambayo yana mkusanyiko wa taarifa zinazolingana. Yaani unachaguwa chaguo kwa kubofya kicha unaletewa taarifa ama mkusanyiko wa taarifa ziinazo fanana.

Kutengenza menu utatumia tag ya menu ambayo ni `<menu>` pia utatumia tag ya link ambayo ni `<a>` tag ya link ni kuwezecha kubofya menyu na kupelekewa matokeo kwenye ukurasa mwingine. Baada ya hapo unaweza kutumia batani, ama ukaacha hivyo hivyo ama ukatumia kivuli.

Hapa tutaona menu yenye batani, link na tag ya menu.

```
<menu>
```

```
<button>facebook</button>
```

```
<button>youtube</button>
```

```
<button>twitter</button>
```

```
<button>whatsapp</button>
```

Utajifunza kuiwekea mbembe katika muendelezo zaidi wa masomo haya.

3. Kufanya faili liwe responvie.

Hii inamaana kuwa faili lako likifunguliwa na kifaa chochote halitapoteza muonekano. Kwa mfano kuna website ukiingia jinsi ambayo itaonekana kwenye kompyuta ni tofauti na kwenye simu. Mfano bongoclass.com. Hii inamaana mafaili yamesetiwa kulingana na aina ya kifaa kitakachofunguwa. Kama ukurasa wako hautaweza kufanya hivi, inamaana mpangilio wake utakuwa hovyoy kwa baadhi ya vifaa.

Kufanya hivi tutaweka tag kwenye `<head>` tag ya `<meta>` tag hii inakaa kwenye head ndani, tag hii itafanya ukurasa wako ufunguwe ukubwa pindu ukifunguliwana simu ndogo, nakuongezeka ukifunguliwakwenye screen kubwa, bila yakupoteza muonekano. Code nzima ni hii:-

```
<meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1, shrink-to-fit=no">
```

CODE NZIMA ZA SOMO HI NHIZI HAPA:

```
<!DOCTYPE html>
```

```
<html lang="en">
```

```
<head>
```

```
<meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1, shrink-to-fit=no">
```

```
<meta charset="utf-8">
```

```
<title>Somo la sita</title>
```

```
</head>

<body style="background-color:blue">

<p> huu ni mfano wa background. ukurasa wote utakuwa na rangi ya buluu</p>

<p style="background-color:yellow;">hellow huu ni mfano wa kuweka background ya kwenye paragraph</p>

<h1>kuweka menu</h1>

<h2>mfano</h2>

<menu>

<button>facebook</button>

<button>youtube</button>

<button>twitter</button>

<button>whatsapp</button>

</menu>

</body>

</html>
```

Ndugu msomaji huu no mwisho wa mafunzo yetu kwa basic level. Kuna mengi utatakiwa kujifunza kadri siku zinavokwenda. Usisahau solipata somo la saba ambalo litakuwa na video unakayokuwa inaovyesha namna ambavyo unaweza kutengeneza website toka mwanzo paka mwisho. Somo hili la saba litakuwa n mjumuisho wa masomo yote yaliyopita. Hivyo usikose. Katika somo la saba ndipo tutatengeneza website yetu, na kuiweka tayari ili tuiweke live, ambapo somo la nane utajifunza kuweka website yako live na ikawa inatembelewa na watu.

Mwisho wa mafunzo haya utakuwa ni mwanzo wa mafunzo mengine. Kwani hii ni basic level tu, hata hivyo lengo la mafunzo haya ni kuyatumia katika kutengeneza Android App. Hivyo baada ya somo la nane tutarudi tena kwenye mafunzo yetu ya kutengeneza Android App kwa kutumia simu yako.

HTML - somo la 7: Vitu vya kuzingatia unapoandika HTML

Katika somo hili utajifunza sehemu muhimu katika faili la HTML kama vile tag, attribute na element

HTML NI NINI?

HTML ni katika lugha za kikompyuta iliyopo katika kundi la markup language. Tofauti na watu wengi wanavyodhani kuwa HTML ni programming language. Hii si sahihi, kwa kuwa HTML imekosa sifa ya kuwa logic hivyo haiwezi kuwa programming language. HTML ni kifupisho cha HyperText Markup language. Lugha nyingine zilizo katika kundi hili ni pamoja na CSS ambayo tutakuja kuisoma kwenye muendelezo wa mafunzo haya?

Karibia tovuti zote zinakuwa na HTML. Hivyo HTML ni moja katika lugha zinazotumika kwa wingi katika kutengeneza kurasa za wavuti (web pages). tovuti ya kwanza kuanzishwa duniani ilitoshelezwa na HTML. cheki link hii kufunguwa website ya kwanza duniani World first website <http://info.cern.ch/hypertext/WWW/TheProject.html>

HISTORIA FUPI YA HTML:

HTML kwa mara ya kwanza ilianzishwa na Tim Berners-Lee, Robert Cailliau na wengineo mwaka 1989. maana halisi ya hypertext ni kuwa faili linaruhusu kuwa na link (kiungo) ambayo unaweza kuhama kutoka ukurasa mmoja kwenda mwengine. Na maana ya Markup Language ni ile hali ya ambayo maandishi kuchakatwa na kuonekana katika mpangilio mzuri. Kufanya hivi unatakiwa utumie tag na attributes. Kutoka miaka hiyo mpaka sasa HTML imetolewa katika matoleo mengi na sasa tupo katika toleo la 5 yaani HTML5.

MPANGILIO WA FAILI LA HTML.

Faili la HTML lina sehemu kuu tatu ambazo ni:-

1. Kutaja aina ya faili.
2. Head
3. Body

Ukiangalia code hizo hapo juu mwanzoni kabisa kumeanza na code hii `<!DOCTYPE html>` hii ndio sehemu kuu ya kwanza ya faili la HTML na kazi yake ni kutambulisha aina ya faili. Hapo mwanzo ilikuwa inatajwa na toleo la HTML lakini kwa sasa si lazima na huchukuliwa kuwa HTML5.

Kisha sehemu ya pili ni head ambayo imeanza na `<head>` na kumaliziwa na `</head>`. ndani ya tag hizi mbili ndipo zinakaa taarifa muhimu zinazolihusu faili hilo. Nyingi katika taarifa hizi hazionekani na mtumiaji wa tovuti hiyo. Taarifa hizi ni kama link, icon, na title. Kwa kiasi kikubwa taarifa zinazopatikana hapa ni zile zinazoitwa metadata ni taarifa ambazo hazipo kwa ajili ya msomaji ama mtumiaji wa website husika, hizi zipo kwa ajili ya ingini pekuzi na kufanyia SEO. HIVYO KWENYE `<head>` kuna metadata na taarifa nyingine.

Kisha baada ya head inafata `<body>` na mweisho imemaliziwa na `</body>`. hapa ndipo ambapo utaweka taarifa zote unazozitakazikae kwenye faili lako. Yaani maudhui ya huo ukurasa yanakaa hapa. Na watumiaji wa website hiyo watasoma maudhui hayo.

VITU VINAVYOUNDA FAILI LA HTML

Faili la HTML linaundwa kwa vitu vikuu viwili ambavyo ni TAG na ATTRIBUTE. Hata hivyo unatakiwa ujuwe kuwa tag na attribute kwa pamoja huunda Element. Hivyo kabla hatujaenda mbele zaidi tutaona maa na ya hivi vitu vitatu.

```
<!DOCTYPE html>

<html>

<head>

<title>My First Webpage</title>

<meta charset="UTF-8">

<meta name="description" content="This is my first website">

</head>

<body>

<h1>Welcome to my webpage</h1>

<p>Welcome to my brand new website.</p>

Google

</body>

</html>
```

TAG

Katika HTML tag hufafanuliwa kama seti ya herufi zinazounda amri iliyombizwa kwa ukurasa wa Wavuti. Tag ni kama chombo cha kubebea code za HTML. Code zote huandikwa kwa tag. Hapo zamani code zote katika kutengeneza ukurasa wa wavuti zilitumia tag, ijaokuwa siku hizi baadhi ya sehemu akuna haja ya kutumia tag.

Tag hutumika katika html kwa ajili ya kuanzia kuandika element, na kawaida tag zinakuwa na za kufungulia ambazo huanzwa na < kisha inakuwa na ya kufungia ambayo huazwa na </. mfano wa tag ni kama huu <h1>hello</h1> hapo <h1> ni tag ya kufungulia na </h1> ni tag ya kufungia.

Katika code zilizoonyeshwa hapo juu mifano ya tag za kufungua ni <html>, <head>, <title>, <meta>, <body>, <h1>, <p> na <a>. mifano ya tag za kufunga ni </head>, </title>, </h1>, </p>, , </body> na </html>

ATTRIBUTES

Hizi hutumika kwa ajili ya kuongeza taarifa za ziada katika element. Na attribute hupatikana kwenye tag ya kufungua. Attribute inakuwa na value ndani yake. mfano wa attribute ni kama color na value ni pale unapotaja rangi ya yake. Kwa mgano attribute rangi na value ni kijani. Ama attribute ni uzito na value ni 200kg.

Katika code zilizoonyeshwa hapo juu attribute ni charset="" na value yake ni UTF-8, attribute nyingine ni name="" na value yake ni description na content="" na value yake ni this is my first website na attribute nyingine ni href="" na value yake ni <http://www.google.com>. tutajifunza zaidi kwenye mwendelezo.

Element:

Element ni muunganiko wa tag na maudhui yaliyomo. Kwa mgano taga ya paragraph <p> hello</p> hapa kuanzia <p> hello</p> kwa pamoja huitwa element. Kwa ufupi element huundwa kwa tag ya kufungulia, attributes. Maudhui na tag ya kufungua.

Katika code zilizopo hapo juu mifano ya Element ni <title>My First Webpage</title> katika element hii kuna tag ya kufungulia ambayo ni <title> kuna maudhui ambayo ni "My first webpage" pia kuna tag ya kufungua ambayo ni </title>. mfano mwengine wa element ni

Google hapa kuna tag ya kufungulia <a kisha inafatiwa na attribute href=" kisha inafatiwa na value <http://www.google.com> kisha inafatiwa na maudhui ambayo ni Google mwisho ni tag ya kufungua ambayo ni . tutajifunza zaidi kwenye mada zijazo.

UFAFANUZI WA CODE ZILIZOTUMIKA HAPO JUU

Kwa kuwa sasa tunajuwa TAG, ATTRIBUTES na ELEMENTS sasa hapa tutakwenda kuona kila tag ilikuwa na kazi gani katika kutengeneza faili la HTML. Kumbuka hapo juu tulisha jifunza kuwa faili la HTML lina sehemu kuu tatu ambazo ni kutaja jina la faili, head na body.

<!DOCTYPE html> kazi ya hii ni kutambulisha kuwa lugha ya kikompyuta itakayotumika kwenye faili hilo. Katika mfano huu lugha itakayotumikani html5.

<html> hii humaanisha sasa kuanzia hapa ndipo unaanza kuandika code za HTML. Tag hii pia huandikwa hivi <html lang="en" kumaanisha kuwa maudhui ya faili lako yatakuwa katika lugha ya kiingereza.

<head> Tag hii sasa inatambulisha kuwa zinazofata ni taarifa zametadada na nyinginezo. Katika mfano wetu hapo juu kwenye <head> kuna taarifa hizi:-

1. <title> kwa ajili ya kutambulisha title (kichwa) cha faili au sema kichwa cha habari
2. <meta> metadata ambazo ni muhiu kwa ajili ya kuhifadhi taarifa muhimu za faili lako kama character encoding, name na description. Katika code zetu utaona kuna <meta charset="UTF-8"> hii ya 8 inaweza kutumika kuonyesha alama, herufi na namba karibia zote. Ijapokuwa unaweza kutumia kama UTF-16 kwa lugha ya kichina. Tutaona zaidi somo hili mbela. Metadata nyingine iliyotumika ni name na description kwa ajili ya kutoa muhtasari wa failili hili kuwa linakwenda kuzungumzia nini. Tagnzima ni hii <meta name="description" content="This is my first website">

<body> hii kuonyesha kuwa sasa tunakwenda kuongia kwenye sehemu kuu ambayo ndipo kwenye maudhui ya faili letu. Ukiangalia vyema kwenye body kuna tag zifuatazo:-

1. <h1> hii ni kwa ajili ya kuonyesha heading yaani kichwa cha habari cha maudhui. Heading h1 ni heading kubwa. Mfano <h1>Welcome to my webpage</h1>
2. <p> hii hutumika kuandikia paragraph.<p>Welcome to my brand new website.</p>
3. <a> hii hutumika katika kuweka link (kiungo) kwaajili ya kuunganisha faili moja na jingine. Mfano Google kwa ajili ya kuunga ukurasa na google kama inavyojionyesha kwenye link kuwa ukiclick nenogoogle utakwenda kwenye tovuti ya Google.

KUKAGUWA FAILI LAKO KAMA LIPO SAWA:

Kwa watumiaji wa simu kwenye App yako bofya kitufe cha ku save kinafanan na kile cha kwenye microsoft word. Kisha bofya kitufe cha kupreview kilichofanana na cha kuplay. Hapo faili lako litafunguka kama website.

Kwa watumiaji wa kompyuta save as kisha weka jina index.html. Open with chaguwa browser yeyote kama chrome, ama firefox ama opera.hapo litafunguka kama website.
HTML NI NINI?

HTML ni katika lugha za kikompyuta iliyopo katika kundi la markup language. Tofauti na watu wengi wanavyodhani kuwa HTML ni programming language. Hii si sahihi, kwa kuwa HTML imekosa sifa ya kuwa logic hivyo haiwezi kuwa programming language. HTML ni kifupisho cha HyperText Markup language. Lugha nyingine zilizo katika kundi hili ni pamoja na css ambayo tutakuja kuisoma kwenye muendeleo wa mafunzo haya?

Karibia tovuti zote zinakuwa na HTML. Hivyo HTML ni moja katika lugha zinazotumika kwa wingi katika kutengeneza kurasa za wavuti (web pages). tovuti ya kwanza kuanzishwa duniani ilitoshelezwa na HTML . cheki link hii kufungua website ya kwanza duniani World first website <http://info.cern.ch/hypertext/WWW/TheProject.html>

HISTORIA FUPI YA HTML:

HTML kwa mara ya kwanza ilianzishwa na Tim Berners-Lee, Robert Cailliau na wengineo mwaka 1989. maana halisi ya hypertext ni kuwa faili linaruhusu kuwa na link (kiungo) ambayo unaweza kuhama kutoka ukurasa mmoja kwenda mwengine. Na maana ya Markup Language ni ile hali ya ambayo maandishi kuchakatwa na kuonekana katika mpangilio mzuri. Kufanya hivi unatakiwa utumie tag na attributes. Kutoka miaka hiyo mpaka sasa html imetolewa katika matoleo mengi na sasa tupo katika toleo la 5 yaani html5.

MPANGILIO WA FAILI LA HTML.

Faili la HTML lina sehemu kuu tatu ambazo ni:-

1. Kutaja aina ya faili.
2. Head
3. Body

Ukiangalia code hizo hapo juu mwanzoni kabisa kumeanza na code hii `<!DOCTYPE html>` hii ndio sehemu kuu ya kwanza ya faili la HTML na kazi yake ni kutambulisha aina ya faili. Hapo mwanzo ilikuwa inatajwa na toleo la HTML lakini kwa sasa si lazima na huchukuliwa kuwa I html5.

Kisha sehemu ya pili ni head ambayo imeanza na `<head>` na kumaliziwa na `</head>`. ndani ya tag hizi mbili ndipo zinakaa taarifa muhimu zinazolihusu faili hilo. Nyingi katika taarifa hizi hazionekani na mtumiaji wa tovuti hiyo. Taarifa hizi ni kama link, icon, na title. Kwa kiasi kikubwa taarifa zinazopatikana hapa ni zile zinazoitwa metadata ni taarifa ambazo hazipo kwa ajili ya msomaji ama mtumiaji wa website husika, hizi zipo kwa ajili ya ingini pekuzi na kufanyia SEO. HIVYO KWENYE `<head>` kuna metadata na taarifa nyingine.

Kisha baada ya head inafata `<body>` na mweisho imemaliziwa na `</body>`. hapa ndipo ambapo utaweka taarifa zote unazozitakazikae kwenye faili lako. Yaani maudhui ya huo ukurasa yanakaa hapa. Na watumiaji wa website hiyo watasoma maudhui hayo.

VITU VINAVYOUNDA FAILI LA HTML

Faili la HTML linaundwa kwa vitu vikuu viwili ambavyo ni TAG na ATTRIBUTE. Hata hivyo unatakiwa ujuwe kuwa tag na attribute kwa pamoja huunda Element. Hivyo kabla hatujaenda mbele zaidi tutaona maa na ya hivi vitu vitatu.

`<!DOCTYPE html>`

`<html>`

```
<head>

<title>My First Webpage</title>

<meta charset="UTF-8">

<meta name="description" content="This is my first website">

</head>

<body>

<h1>Welcome to my webpage</h1>

<p>Welcome to my brand new website.</p>

Google

</body>

</html>
```

TAG

Katika HTML tag hufafanuliwa kama seti ya herufi zinazounda amri iliyombizwa kwa ukurasa wa Wavuti. Tag ni kama chombo cha kubebea code za HTML. Code zote huandikwa kwa tag. Hapo zamani code zote katika kutengeneza ukurasa wa wavuti zilitumia tag, ijaokuwa siku hizi baadhi ya sehemu akuna haja ya kutumia tag.

Tag hutumika katika html kwa ajili ya kuanzia kuandika element, na kawaida tag zinakuwa na za kufungulia ambazo huanzwa na < kisha inakuwa na ya kufungua ambayo huazwa na </>. mfano wa tag ni kama huu <h1>hello</h1> hapo <h1> ni tag ya kufungulia na </h1> ni tag ya kufungua.

Katika code zilizoonyeshwa hapo juu mifano ya tag za kufungua ni <html>, <head>, <title>, <meta>, <body>, <h1>, <p> na <a>. mifano ya tag za kufunga ni </head>, </title>, </h1>, </p>, , </body> na </html>

ATTRIBUTES

Hizi hutumika kwa ajili ya kuongeza taarifa za ziada katika element. Na attribute hupatikana kwenye tag ya kufungua. Attribute inakuwa na value ndani yake. mfano wa attribute ni kama color na value ni pale unapotaja rangi ya yake. Kwa mgano attribute rangi na value ni kijani. Ama attribute ni uzito na value ni 200kg.

Katika code zilizoonyesha hapa juu attribute ni `charset=""` na value yake ni UTF-8, attribute nyingine ni `name=""` na value yake ni description na `content=""` na value yake ni this is my first website na attribute nyingine ni `href=""` na value yake ni <http://www.google.com> tutajifunza zaidi kwenye mwendelezo.

Element:

Element ni muunganiko wa tag na maudhui yaliyomo. Kwa mgano taga ya paragraph `<p> hello</p>` hapa kuanzia `<p>` hello</p> kwa pamoja huitwa element. Kwa ufupi element huundwa kwa tag ya kufungulia, attributes. Maudhui na tag ya kufungia.

Katika code zilizopo hapa juu mifano ya Element ni `<title>My First Webpage</title>` katika element hii kuna tag ya kufungulia ambayo ni `<tittle>` kuna maudhui ambayo ni "My first webpage" pia kuna tag ya kufungi ambayo ni `</title>`. mfano mwengine wa element ni

`<a href="http://www.google.com">Google</a>` hapa kuna tag ya kufungulia `<a` kisha inafatiwa na attribute `href=""` kisha inafatiwa na value <http://www.google.com> kisha inafatiwa na maudhui ambayo ni Google mwisho ni tag ya kufungia ambayo ni `</a>`. tutajifunza zaidi kwenye mada zijazo.

UFAFANUZI WA CODE ZILIZOTUMIKA HAPO JUU

Kwa kuwa sasa tunajuwa TAG, ATTRIBUTES na ELEMENTS sasa hapa tutakwenda kuona kila tag ilikuwa na kazi gani katika kutengeneza faili la HTML. Kumbuka hapa juu tulisha jifunza kuwa faili la HTML lina sehemu kuu tatu ambazo ni kutaja jina la faili, head na body.

`<!DOCTYPE html>` kazi ya hii ni kutambulisha kuwa lugha ya kikompyuta itakayotumika kwenye faili hilo. Katika mfano huu lugha itakayotumikani html5.

`<html>` hii humaanisha sasa kuanzia hapa ndipo unaanza kuandika code za HTML. Tag hii pia huandikwa hivi `<html lang="en">` kumaanisha kuwa maudhui ya faili lako yatakuwa katika lugha ya kiingereza.

`<head>` Tag hii sasa inatambulisha kuwa zinazofata ni taarifa zametadata na nyinginezo. Katika mfano wetu hapa juu kwenye `<head>` kuna taarifa hizi:-

1. `<title>` kwa ajili ya kutambulisha title (kichwa) cha faili au sema kichwa cha habari

2. `<meta>` metadata ambazo ni muhiu kwa ajili ya kuhifadhi taarifa muhimu za faili lako kama character encoding, name na description. Katika code zetu utaona kuna `<meta charset="UTF-8">` hii ya 8 inaweza kutumika kuonyesha alama, herufi na namba karibia zote. Iwapokuwa unaweza kutumia kama UTF-16 kwa lugha ya kichina. Tunaona zaidi somo hili mbela. Metadata nyingine iliyotumika ni name na description kwa ajili ya kutoa muhtasari wa faili hili kuwa linakwenda kuzungumzia nini. Tagnzima ni hii `<meta name="description" content="This is my first website">`

<body hii kuonyesha kuwa sasa tunakwenda kuongia kwenye sehemu kuu ambayo ndipo kwenye maudhui ya faili letu. Ukiangalia vyema kwenye body kuna tag zifuatazo:-

1. <h1> hii ni kwa ajili ya kuonyesha heading yaani kichwa cha habari cha maudhui. Heading h1 ni heading kubwa. Mfano <h1>Welcome to my webpage</h1>

2. <p> hii hutumika kuandikia paragraph.<p>Welcome to my brand new website.</p>

3. <a> hii hutumika katika kuweka link (kiungo) kwaajili ya kuunganisha faili moja na jingine. Mfano Google kwa ajili ya kuunga ukurasa na google kama inavyojionyesha kwenye link kuwa ukiclick nenogoogle utakwenda kwenye tovuti ya Google.

KUKAGUWA FAILI LAKO KAMA LIPO SAWA:

Kwa watumiaji wa simu kwenye App yako bofya kitufe cha ku save kinafanan na kile cha kwenye microsoft word. Kisha bofya kitufe cha kupreview kilichofanana na cha kuplay. Hapo faili lako litafunguka kama website.

Kwa watumiaji wa kompyuta save as kisha weka jina index.html. Open with chaguwa browser yeyote kama chrome, ama firefox ama opera.hapo litafunguka kama website.

HTML - somo la 8: Mgawanyiko wa Tag za HTML na kazi zake

Katika somo hili tunakwenda kugawanya tag za HTML, pia nitakwenda kukuletea tag 70 za HTML

TAG NA MGAWANYIKO WAKE:

Tga zinawezakugawanywa katika makundi mengi. Kulingana na wavuti ya w3school tag zimegawanyika katika makundi haya:-

- 1.Basic tag hizi ndio tag msingi zinazotumika katika andishi kama vile <html>, <head>, <title> <body>< h1> - <h6> <p>
- 2.Formatting hutumika kwa ajili ya kuweka mipangilio ya maandishi kwenye maandishi
- 3.Form and input hizi hutumika katika kutengeneza fomu za kuwejaza na kutuma taarifa
- 4.Frames hizi hutumika katika kutengeneza frame kwa ajili ya kuweka maudhui yaliyo nje ya faili husika
- 5.Images: hizi ni tag zinazotumika katika picha
- 6.audio au video tag hizi hutumika katika kuweka video au audio
- 7.Links hizi ni tag ambazo zinahusika katika kuweka viungo (links)
- 8.Lists tag hizi huhusika katika kuweka orodha
- 9.Tables hizi ni tag ambazo huhusika katika kuchora majedwali
- 10.Style tag hizi hutumika kuweka mbwembwe au stailikwenye maudhui
- 11.Meta info hutumika kuweka metadata
- 12.Programming hizi hutumika katika kufanya programming ndani ya html kwa kutumia lugha nyingine kama javascript

Hapo chini nitakuletea orodha ya tag zaidi ya 70.usikose somo la nne ambapo tutakwenda kujifunza namna ambavyo tag hizi zinafanya kazi. Katika somo la nne tutakwenda kupiga code kwa vitendo tuone tag hizo zinabadili vipi muonekano wa faili ;ako.

ORODHA YA TAG ZA HTML:

- 1.<dt> kuataja jina la vitu ama kitu kwenye orodha ya ufafanuzi
- 2.<em> kuweka msisitizo kwenye neno ama maneno
- 3.<html> kuanzisha faili la html katika kuandika code
- 4.<i> kuweka italics kwenye herufi
- 5.<iframe> kuweka maudhui ya kutoka nje ya faili husika
- 6.<img> kuweka picha
- 7.<ins> kuingiza maneno mengine baada ya kufuta
- 8.<kbd> kuonyehs keyboard
- 9.<label> kuandika lebo
- 10.<li>, <ul> na <ol> katika kuweka orodha ya vitu
- 11.<link> kuweka maudhui mengine ya yanayohusiana na faili mabayo yapo nje ya faili husika.
- 12.<main> huweka maudhui makuu ya document
- 13.<base> kuweka link msingi ya tovuti
- 14.<bdi> kumadili muelekeo wa maneno katika kikundi cha maneno
- 15.<bdo> kumadili uelekeo wa herufi
- 16.<blockquote> hutumika katikakunukuu kifungu kikubwa cha maneno
- 17.<body> hutumika kuweka body kwene faili lako.kutamblisha kuwa maudhui ynaanzia hapo
- 18.
 kwaajili ya kukata msitari maneno na kuanza kuandika msitari mwingine
- 19.<button> hutumika kuweka batani
- 20.<embed> kuweka maudhui kutoka nje ya website faili husika
- 21.<figure> na <figcaption> hutumika katiaka kuweka kielelezo kwenye picha
- 22.<footer> na <tfooter>kuweka footer sehemu ya chini ya mwisho ya ukurasa wa wavuti
- 23.<form> hutumika katika kuweka fomu
- 24.<h1> hadi <h6> hutumika kuweka heading
- 25.<head> kuweka sehemu ya <head> kwenye html
- 26.<header> kuweka sehemu ya juu ya ukurasa wa wavuti
- 27.<hr> kupoga msitari mlalo
- 28.<caption> hutumika kuweka caption kwenye picha
- 29.<cite> kuweka kicha cta hapari kwenye kazi unapoweka reference
- 30.<code> kuandika code text
- 31.<dd> kwa ajili ya kuweka ufafanuzi kwenye orodha ya maneno
- 32.<del> kwa ajili ya kufuta maneno ama herufi
- 33.<details> huelezea ufafanuzi wa ziada ambao msomaji anaweza kuufich ama kuuona.
- 34.<dfn> kwa ajili ya kuandika definition
- 35.<dialog> kuweka dialog box
- 36.<div> kuweka kifungu cha paragraph
- 37.<dl> kuweka orodha ya ufafanuzi
- 38.<map> kutaja ramani ya picha
- 39.<mark> kwa ajili ya kuhighlite maandishi
- 40.<meta> kuweka metadata
- 41.<nav> kuweka navigation bar. Upau wa menyu
- 42.<optiom> kuweka orodha ya wima ya machaguo
- 43.<p> kuweka paragraph
- 44.<picture> kuweka picha
- 45.<pre> kuonyesha maandishi katika mpangilio uleule wa kwenye code
- 46.<progress> kuonyesha maendeleo
- 47.<q> kwa ajili ya kunukuu
- 48.<s>kwa ajili ya kuonyesha maandishi kuwa sio sawa
- 49.<section> hutumika kuweka section za maudhui kwenye faili lako
- 50.<small> kuweka maandishi madogo
- 51.<source> kuweka chnzo cha video au audio
- 52.<span> kuweka section ndani ya paragraph
- 53.<strong> kuonyesha maneno muhimu kwenye maudhui
- 54.<style> kuweka staili mbalimbali za uandishi
- 55.<sub> kuweka herufi za kupanana kwa chini
- 56.<summary> kuweka muhtasari wamaudhui
- 57.<sup> kuweka herufi za kupandana kwa juu

- 58.<table> <th>, , <td>, <tr> <thead> na <tbody> kuchora table
- 59.<textarea> kuweka ukurasa wa kuandikia kwenye fomu
- 60.<title> kuweka kicha cha habari cha faili
- 61.<u> kupigia msitari maneno
- 62.<var> kuweka variable
- 63.<video> kuweka video
- 64.
 kuchaguwa wapi maandishi yakate kama msitari umejaa.
- 65.<!-- ...--> hii hutumika kukoment
- 66.<!DOCTYPE> hutumika kutaja aina ya document
- 67.<a> kwa ajili ya kueka link
- 68.<abbr> kwa ajili ya kuweka abbreviation
- 69.<address> kwa ajili ya kuandika anuani
- 70.<area> kwa ajili ya kuonyesha sehemu ndani ya picha
- 71.<article> kwa ajili ya kuandikia makala (article)
- 72.<aside> kuweka maudhui mengine kwenye ukurasa
- 73.<audio> kuweka audi
- 74.<b> kubold

Cheki video hii

<https://youtu.be/6BbmHd2y19I>

TAG Zipo nyingi kwa uchache tutakwenda kuzungumzia hizo 75. Hakikisha unalipata somo la nne ambalo litakwenda kuangalia kila tag katika ambazo zipo hapo juu na namna ambavyo inafanya kazi. Litakuwa ni somo refu hivyo hakikisha unaangalia video yake kwa umakin.

TAG NA MGAWANYIKO WAKE:

Tga zinawezakugawanywa katika makundi mengi. Kulingana na wavuti ya w3school tag zimegawanyika katika makundi haya:-

- 1.Basic tag hizi ndio tag msingi zinazotumika katika andishi kama vile <html>, <head>, <title> <body>< h1> - <h6> <p>
- 2.Formatting hutumika kwa ajili ya kuweka mipangilio ya maandishi kwenye maandishi
- 3.Form and input hizi hutumika katika kutengeneza fomu za kuwejaza na kutuma taarifa
- 4.Frames hizi hutumika katika kutengeneza frame kwa ajili ya kuweka maudhui yaliyo nje ya faili husika
- 5.Images: hizi ni tag zinazotumika katika picha
- 6.audio au video tag hizi hutumika katika kuweka video au audio
- 7.Links hizi ni tag ambazo zinahusika katika kuweka viungo (links)
- 8.Lists tag hizi huhusika katika kuweka orodha
- 9.Tables hizi ni tag ambazo huhusika katika kuchora majedwali
- 10.Style tag hizi hutumika kuweka mbwembwe au stailikwenye maudhui
- 11.Meta info hutumika kuweka metadata
- 12.Programming hizi hutumika katika kufanya programming ndani ya html kwa kutumia lugha nyingine kama javascript

Hapo chini nitakuletea orodha ya tag zaidi ya 70.usikose somo la nne ambapo tutakwenda kujifunza namna ambavyo tag hizi zinafanya kazi. Katika somo la nne tutakwenda kupiga code kwa vitendo tuone tag hizo zinabadili vipi muonekano wa faili ;ako.

ORODHA YA TAG ZA HTML:

- 1.<dt> kuataja jina la vitu ama kitu kwenye orodha ya ufafanuzi
- 2.<em> kuweka msisitizo kwenye neno ama maneno
- 3.<html> kuanzisha faili la html katika kuandika code
- 4.<i> kuweka italics kwenye herufi
- 5.<iframe> kuweka maudhui ya kutoka nje ya faili husika

- 6.<img> kuweka picha
- 7.<ins> kuingiza maneno mengine baada ya kufuta
- 8.<kbd> kuonyehs keyboard
- 9.<label> kuandika lebo
- 10.<li>, <ul> na <ol> katika kuweka orodha ya vitu
- 11.<link> kuweka maudhui mengine ya yanayohusiana na faili mabayo yapo nje ya faili husika.
- 12.<main> huweka maudhui makuu ya document
- 13.<base> kuweka link msingi ya tovuti
- 14.<bdi> kumadili muelekeo wa maneno katika kikundi cha maneno
- 15.<bdo> kumadili uelekeo wa herufi
- 16.<blockquote> hutumika katikakunukuu kifungu kikubwa cha maneno
- 17.<body> hutumika kuweka body kwene faili lako.kutamblisha kuwa maudhui ynaanzia hapo
- 18.
 kwaajili ya kukata msitari maneno na kuanza kuandika msitari mwingine
- 19.<button> hutumika kuweka batani
- 20.<embed> kuweka maudhui kutoka nje ya website faili husika
- 21.<figure> na <figcaption> hutumika katiaka kuweka kielelezo kwenye picha
- 22.<footer> na <tfoot>kuweka footer sehemu ya chini ya mwisho ya ukurasa wa wavuti
- 23.<form> hutumika katika kuweka fomu
- 24.<h1> hadi <h6> hutumika kuweka heading
- 25.<head> kuweka sehemu ya <head> kwenye html
- 26.<header> kuweka sehemu ya juu ya ukurasa wa wavuti
- 27.<hr> kupoga msitari mlalo
- 28.<caption> hutumika kuweka caption kwenye picha
- 29.<cite> kuweka kicha cta hapari kwenye kazi unapoweka reference
- 30.<code> kuandika code text
- 31.<dd> kwa ajili ya kuweka ufafanuzi kwenye orodha ya maneno
- 32.<del> kwa ajili ya kufuta maneno ama herufi
- 33.<details> huelezea ufafanuzi wa ziada ambao msomaji anaweza kuufich ama kuuona.
- 34.<dfn> kwa ajili ya kuandika definition
- 35.<dialog> kuweka dialog box
- 36.<div> kuweka kifungu cha paragraph
- 37.<dl> kuweka orodha ya ufafanuzi
- 38.<map> kutaja ramani ya picha
- 39.<mark> kwa ajili ya kuhighlite maandishi
- 40.<meta> kuweka metadata
- 41.<nav> kuweka navigation bar. Upau wa menyu
- 42.<optiom> kuweka orodha ya wima ya machaguo
- 43.<p> kuweka paragraph
- 44.<picture> kuweka picha
- 45.<pre> kuonyesha maandishi katika mpangilio uleule wa kwenye code
- 46.<progress> kuonyesha maendeleo
- 47.<q> kwa ajili ya kunukuu
- 48.<s>kwa ajili ya kuonyesha maandishi kuwa sio sawa
- 49.<section> hutumika kuweka section za maudhui kwenye faili lako
- 50.<small> kuweka maandishi madogo
- 51.<source> kuweka chnzo cha video au audio
- 52.<span> kuweka section ndani ya paragraph
- 53.<strong> kuonyesha maneno muhimu kwenye maudhui
- 54.<style> kuweka staili mbalimbali za uandishi
- 55.<sub> kuweka herufi za kupanana kwa chini
- 56.<summary> kuweka muhtasari wamaudhui
- 57.<sup> kuweka herufi za kupandana kwa juu
- 58.<table> <th>, , <td>, <tr> <thead> na <tbody> kuchora table
- 59.<textarea> kuweka ukurasa wa kuandikia kwenye fomu
- 60.<title> kuweka kicha cha habari cha faili
- 61.<u> kupigia msitari maneno
- 62.<var> kuweka variable

- 63.<video> kuweka video
- 64.<wbr> kuchaguwa wapi maandishi yakate kama msitari umejaa.
- 65.<!-- ...--> hii hutumika kukoment
- 66.<!DOCTYPE> hutumika kutaja aina ya document
- 67.<a> kwa ajili ya kueka link
- 68.<abbr> kwa ajili ya kuweka abbreviation
- 69.<address> kwa ajili ya kuandika anuani
- 70.<area> kwa ajili ya kuonyesha sehemu ndani ya picha
- 71.<article> kwa ajili ya kuandikia makala (article)
- 72.<aside> kuweka maudhui mengine kwenye ukurasa
- 73.<audio> kuweka sauti
- 74.<b> kubold

Cheki video hii

<https://youtu.be/6BbmHd2y19I>

TAG Zipo nyingi kwa uchache tutakwenda kuzungumzia hizo 75. Hakikisha unalipata somo la nne ambalo litakwenda kuangalia kila tag katika ambazo zipo hapo juu na namna ambavyo inafanya kazi. Litakuwa ni somo refu hivyo hakikisha unaangalia video yake kwa umakin.

HTML - somo la 9: Jinsi ya kutumia tag za HTML katika uandishi wa maudhui

Katika somo hili utakwenda kuona jinsi ya kuzitumia tag balimbali za html

UFAFANUZI WA TAG ZILIZOTAJWA KATIKA SOMO LA TATU.

Katika somo lililotangulia tumejifunza code tag mbalimbali, sasa katika somo hili tunakwenda kuzifanyia kazitag hizo. Kuna nyingine hatutazigusa katika somo hili. Hivyo taga nyinginezo ambazo hazitatumika katika somo hili tutaziona katika masomo yajayo.

Kwa wale wa simu Endelea kutumia App ya TrebEdit na kwa wale wa kompyuta tumia text Editor ulio nayo kama notepad, notepad plus, sublimetext na nyinginezo. Katika video hapo nimetumia text Editor ya phpstorm ili kuokoa muda zaidi.

Endelea kuzifanyia mazoezi tag hizi. Somo linalofata tutaangalia attributes na namna zinavyoweza kufanya kazi katika uandishi na utengenezaji wa website.

<!DOCTYPE html>

<html lang="en">

<head>

<title>Kicha cha faili</title>

</head>

<body> <!-- <body> inaanza hapa -->

<!-- BASIC TAG ----->

<h1>Heading 1</h1>

<h2>heading 2</h2>

<h3>heading 3</h3>

<h4>heading 4</h4>

<h5>heading5</h5>

<h6>heading 6</h6>

<p>paragraph ya kwanza ya maudhui yako

hapa nimekata msitari
nimeanza mpya

Nimeruka nafasi 3

</p>

<hr>nimepiga msitari,<hr>

<!-- FORMATIN TAG --->

<abbr title="TAasisis ya Kupambana na Kuzuia Rushwa"> TAKUKURU </abbr>

<!-- ANUANI-->

<address>

IT MANAGER

BONGOCLASS.COM

P.O.BOX 30

PANGANI

</address>

<!-- BOLD -->

fano wa ku<B>bold</B>maandishi

<!-- badili mwelekeo wa maandishi -->

<p>www.bongoclass.com</p>

<bdo dir="rtl">www.bongoclass.com</bdo>

<!-- kunukuu kifungu cha habari -->

<p>Mwalimu Nyerere alisema</p>

<blockquote>

Madam Speaker and, I think I may say, Comrade President and Comrade Vice President, ladies
and gentlemen. I have told you already how I felt when you asked me to come and talk here. And
then I got the message that you were coming.

</blockquote>

<!-- kunukuu kifungu kidogo -->

Mwalimu alisema <q>Madam Speaker and, I think I may say, Comrade President and Comrade Vice President, ladies
and gentlemen.</q>

<!-- maandishi yaliyokatwa -->

<p>maandih haya ~~yamekatwa~~ pia haya nayo <s>yamekatwa</s> na haya <ins>yameingizwa</ins>

na haya <u>yapo underline, yamepigiwa msitari</u> na haya <mark>yamechaguliwa (highlite)</mark>

na haya yamekolezwana haya yamewekewa msisitizo na haya yamefanyiwa
<i>italics</i>

na haya ni <small>madogo</small> yaani small</p>

<!-- progress -->

<progress>32</progress>

<label>Inapakuwa</label>

<progress id="file" value="70" max="100">90%</progress>

<!-- kutoa muonekano kama unaouona kwenye code-->

<pre>

sungura afahamika ujanja kajijazia

wenzake ana wacheke sungura kuwazomea

</pre>

Ayo maandishi hapo juu kama ningetumia tag ya p muonekano wake ungekuwa hivi:-

<p>

sungura afahamika ujanja kajijazia

wenzake ana wacheke sungura kuwazomea

</p>

<!-- kutumia herufi za kupandana-->

Maji hutambulika kama H₂O na mbili kioeo cha tatu huandikwa 2³</sup>

<!-- kutumia variable -->

<p>kanuni ya mraba ni <var>Urefu</var> X <var>upana</var> au <var>Ur</var> X <var>Up</var></p>

<!-- kuweka list Orodha hii hina namba-->

tumejifunza yafuatayo:-

```

```

```
HTMK
```

```
PHP
```

```
Java
```

```
python
```

```

```

```
<!-- orodha hii ina namba -->
```

Pia tutajifunza na haya:-

```

```

```
database
```

```
blog
```

```
marketing
```

```
affiliate programs
```

```

```

```
<!-- orodha ya ufafanuzi --->
```

tumejifunza vifuatavyo:-

```
<dl>
```

```
<dt>HTML</dt><dd>HyperText markup language</dd>
```

```
<dt>CSS</dt><dd>Cascading Style Sheet</dd>
```

```
<dt>PHP</dt><dd>Hypertext Preprocessor</dd>
```

```
</dl>
```

```
<!-- kuchora jedwali -->
```

```



```

```
<h1>kuchora majedwali</h1>
```

```
<style>
```

```
table, th, td {
```

```
 border: 1px solid black;
```

```
}
```

```
</style>
```

```
<table>
```

```
 <tr>
```

```
 <th>mafunzo</th>
```

```
 <th>Muda</th>
```

```
 </tr>
```

```
 <tr>
```

```
 <td>HTML</td>
```

```
 <td>2 week</td>
```

```
 </tr>
```

```
 <tr>
```

```
 <td>database</td>
```

```
 <td>2 weeks</td>
```

```
 </tr>
```

```
</table>
```

```



```

```
<!-- kuficha taarifa za ziada-->
```

```
<h1>Kuweka taarifa za zida</h1>
```

```
<details>
```

```
<summary>IT manager kutoka bongoclass ametangaza zawadi nono kwawashiriki wa shindano</summary>
```

```
<p>Hayo ameyasema jana katika somo la tatu la mafunzozo ya HTML. washindi wanatarajiwa kupewa zawadi nino
```

```
ikiwepo fedha taslim</p>
```

```
</details>
```

```


<!-- kujaza fomu-->

<form>

 <label>Name</label>

 <input type="text" placeholder="Enter your name">

 <label>Email</label>

 <input type="email" placeholder="Ente your Email">

 <button>submit</button>

</form>

<!-- kutumia image -->

</body>

</html>
```

Unaweza kuangalia video ya somo hili hapa chini namna ambavyo unaweza kucode kwa kutumia tag hizi:-

<https://youtu.be/xNK2uMbwizU>

UFAFANUZI WA TAG ZILIZOTAJWA KATIKA SOMO LA TATU.

Katika somo lililotangulia tumejifunza code tag mbalimbali, sasa katika somo hili tunakwenda kuzifanyia kazitag hizo. Kuna nyingine hatutazigusa katika somo hili. Hivyo taga nyinginezo ambazo hazitatumika katika somo hili tutaziona katika masomo yajayo.

Kwa wale wa simu Endelea kutumia App ya TrebEdit na kwa wale wa kompyuta tumia text Editor ulio nayo kama notepad, notepad plus, sublimetext na nyinginezo. Katika video hapo nimetumia text Editor ya phpstorm ili kuokoa muda zaidi.

Endelea kuzifanyia mazoezi tag hizi. Somo linalofata tutaangalia attributes na namna zinavyoweza kufanya kazi katika uandishi na utengenezaji wa website.


```
<!DOCTYPE html>

<html lang="en">

<head>

 <title>Kicha cha faili</title>

</head>

<body> <!-- <body> inaanza hapa -->

<!-- BASIC TAG ----->

<h1>Heading 1</h1>

<h2>heading 2</h2>

<h3>heading 3</h3>

<h4>heading 4</h4>

<h5>heading5</h5>

<h6>heading 6</h6>

<p>paragraph ya kwanza ya maudhui yako

hapa nimekata msitari
nimeanza mpya

Nimeruka nafasi 3

</p>

<hr>nimepiga msitari,<hr>

<!-- FORMATIN TAG --->

<abbr title="TAasisis ya Kupambana na Kuzuia Rushwa"> TAKUKURU </abbr>

<!-- ANUANI-->
```

<address>

IT MANAGER

BONGOCLASS.COM

P.O.BOX 30

PANGANI

</address>

<!-- BOLD -->

fano wa ku<B>bold</B>maandishi

<!-- badili mwelekeo wa maandishi -->

<p>www.bongoclass.com</p>

<bdo dir="rtl">www.bongoclass.com</bdo>

<!-- kunukuu kifungu cha habari -->

<p>Mwalimu Nyerere alisema</p>

<blockquote>

Madam Speaker and, I think I may say, Comrade President and Comrade Vice President, ladies
and gentlemen. I have told you already how I felt when you asked me to come and talk here. And
then I got the message that you were coming.

</blockquote>

<!-- kunukuu kifungu kidogo -->

Mwalimu alisema <q>Madam Speaker and, I think I may say, Comrade President and Comrade Vice President, ladies
and gentlemen.</q>

<!-- maandishi yaliyokatwa -->

<p>maandih haya ~~yamekatwa~~ pia haya nayo <s>yamekatwa</s> na haya <ins>yameingizwa</ins>

na haya <u>yapo underline, yamepigiwa msitari</u> na haya <mark>yamechaguliwa (highlite)</mark>

na haya yamekolezwa na haya yamewekewa msisitizo na haya yamefanyiwa
<i>italics</i>

na haya ni <small>madogo</small> yaani small</p>

<!-- progress -->

<progress>32</progress>

<label>Inapakuwa</label>

<progress id="file" value="70" max="100">90%</progress>

<!-- kutoa muonekano kama unaouona kwenye code-->

<pre>

sungura afahamika ujanja kajijazia

wenzake ana wacheka sungura kuwazomea

</pre>

Ayo maandishi hapo juu kama ningetumia tag ya p muonekano wake ungekuwa hivi:-

<p>

sungura afahamika ujanja kajijazia

wenzake ana wacheka sungura kuwazomea

</p>

<!-- kutumia herufi za kupandana-->

Maji hutambulika kama H₂O na mbili kioeo cha tatu huandikwa 2³

<!-- kutumia variable -->

<p>kanuni ya mraba ni <var>Urefu</var> X <var>upana</var> au <var>Ur</var> X <var>Up</var></p>

<!-- kuweka list Orodha hii hina namba-->

tumejifunza yafuatayo:-

HTMK

<LI>PHP</LI>

Java

python

<!-- orodha hii ina namba -->

Pia tutajifunza na haya:-

database

blog

marketing

affiliate programs

<!-- orodha ya ufafanuzi --->

tumejifunza vifuatavyo:-

<dl>

<dt>HTML</dt><dd>HyperText markup language</dd>

<dt>CSS</dt><dd>Cascading Style Sheet</dd>

<dt>PHP</dt><dd>Hypertext Preprocessor</dd>

</dl>

<!-- kuchora jedwali -->

<h1>kuchora majedwali</h1>

<style>

```
table, th, td {
 border: 1px solid black;
}
```

</style>

<table>

<tr>

<th>mafunzo</th>

<th>Muda</th>

</tr>

<tr>

<td>HTML</td>

<td>2 week</td>

</tr>

<tr>

<td>database</td>

<td>2 weeks</td>

</tr>

</table>

<!-- kuficha taarifa za ziada-->

```
<h1>Kuweka taarifa za zida</h1>
```

```
<details>
```

```
<summary>IT manager kutoka bongoclass ametangaza zawadi nono kwawashiriki wa shindano</summary>
```

```
<p>Hayo ameyasema jana katika somo la tatu la mafunzozo ya HTML. washindi wanatarajiwa kupewa zawadi nino ikiwepo fedha taslim</p>
```

```
</details>
```

```



```

```
<!-- kujaza fomul-->
```

```
<form>
```

```
<label>Name</label>
```

```
<input type="text" placeholder="Enter your name">

```

```
<label>Email</label>
```

```
<input type="email" placeholder="Enter your Email">

```

```
<button>submit</button>
```

```
</form>
```

```



```

```
<!-- kutumia image -->
```

```

```

```
</body>
```

```
</html>
```

Unaweza kuangalia video ya somo hili hapa chini namna ambavyo unaweza kucode kwa kutumia tag hizi:-

<https://youtu.be/xNK2uMbwizU>

HTML - somo la 10: Maana ya HTML attribute na jinsi zinavyofanya kazi

Katika somo hili utakwenda kijifunza kuhusu HTML attributes na jinsi ambavyo zinafanya kazi

ATTRIBUTES NA NAMNA AMBAVYO ZINAFANYA KAZI:

Kama tulivyoona katika somo lililopita tulijifunzakuwa Attributes zina kazi ya kuongeza taarifa nyinginezo kwenye tag. Katika somo hili tutakwenda kujifunza zaidi kuhusu attributes, sifa zake, kanuni zake na zinavyofanya kazi. Kwa ufupi attributes zinawza:-

1. Kuwa katika element yoyote ya HTML

2. ATTRIBUTE HUPATIKANA KWENYE TAG YA KUENZIA NA SI YA KUFUNGIA

3. HUONGEZA TAARIFA ZA ZIADA KWENYE ELEMENT

4. Attributes zinakuwa katika kanuni hii jina="" naani unaanza kutaja jina la attribute kisha unaweka alama ya sawasawa kisha thamani ya attribute inawekwa ndani ya alama za funga semi.

MIFANO YA ATTRIBUTES

1. Attribute wakati wa kuweka link. Hii hukaa kwenye tag ya <a> pale unapotaka kuweka link ya ukurasa mwingine wa wavuti.

Kwanza utaweka tag ya <a kisha itafatiwa na jina la attribute href (hypertext reference) kisha itafatiwa na alama ya = na thamani ya attribute itawekwa kwenye alama za "".

Mfano

weka jina la link hapa katika mfano huu <a ndio tag na href ni jina la attribute na "http://www.bongoclass.com" ndio thamani ya attribute.

2. ATTRIBUTE ZINAZOTUMIKA KUWEKA PICHA

Attribute hizi hukaa kwenye tag ya katika mfano huu katika mfano huu attribute nyingine hapo ni width kuonyesha upana wa picha na thamani yake ni 100%.

4. Attribute ya kuweka style

Attribute hii hutumika katika shughuli nyingi. Kwa mfano ukitaka kuweka rangi kwenye maandishi, ama kubadili muelekeo, na mpangilio wa herufi attribute hii hutumika. Kwa mfano:-

<p style="color:yellow">maandishi haya yatakuwa na rangi ya njano</p> katika mfano huu attribute ni style na thamani yake ni color:red yaani rangi nyekundu.

5.Attribute ya title yaani ya kuwekea kicha cha habari cha faili. Mfano <h1 title="HTML"> SOMO LA HTML</title> katika mfano huu tumeweka jina kwenye tag ya <h1> hivyo attribute ni title na thamani yake ni "HTML".

Attribute nyingine kama ile ya lang tuliotumia kuweka lugha inayotumika katika faili la html.pia attribute za metadata na nyinginezo tutaziona katika masomo yajayo. Katika kutumia attribute unashauriwa kutumia herufi ndogo na funga na funguwa semi mbilimbili yaani " kama ilivyo kwenye mifano hapo juu.

Hivyo katika mifano hiyo tumetumia attributes zifuatazo:-

- 1.href
- 2.src
- 3.width
- 4.alt
- 5.style
- 6.Title

Tukutane somo lijalo tutakapokuja kujuwa zaidi jinsi ya kuweka style mbalimbali katika uandishi katika html. Somo hili litaanza kutumia tag na attributes kwa pamoja katika ufanisi wa kufanikisha uandishi.

ATTRIBUTES NA NAMNA AMBAVYO ZINAFANYA KAZI:

Kama tulivyoona katika somo lililopita tulijifunzakuwa Attributes zina kazi ya kuongeza taarifa nyinginezo kwenye tag. Katika somo hili tutakwenda kujifunza zaidi kuhusu attributes, sifa zake, kanuni zake na zinavyofanya kazi. Kwa ufupi attributes zinawza:-

- 1.Kuwa katika element yoyote ya HTML
- 2.ATTRIBUTE HUPATIKANA KWENYE TAG YA KUENZIA NA SI YA KUFUNGIA
- 3.HUONGEZA TAARIFA ZA ZIADA KWENYE ELEMENT
- 4.Attributes zinakuwa katika kanuni hii jina="" naani unaanza kutaja jina la attribute kisha unaweka alama ya sawasawa kisha thamani ya attribute inawekwa ndani ya alama za funga semi.

MIFANO YA ATTRIBUTES

- 1.Attribute wakati wa kuweka link. Hii hukaa kwenye tag ya <a> pale unapotaka kuweka link ya ukurasa mwingine wa wavuti.

Kwanza utaweka tag ya <a kisha itafatiwa na jina la attribute href (hypertext reference) kisha itafatiwa na alama ya = na thamani ya attribute itawekwa kwenye alama za "".

Mfano

weka jina la link hapa katika mfano huu <a ndio tag na href ni jina la attribute na "www.bongoclass.com" ndio thamani ya attribute.

2.ATTRIBUTE ZINAZOTUMIKA KUWEKA PICHA

Attribute hizi hukaa kwenye tag ya <img lengo la attribute hii ni kuweka chanzo cha picha na jina la picha. Chanzo cha picha huwekwa kwa src="" na jina la picha huwekwa kwa alt=""

Mfano:

`` katika mfano huu `<img` ndio tag na `src` ndio jina la attribute na `"bongo.png"` ndio thamani ya attribute. Pia katika mfano huu una attribute mbili. Attribute nyingine jina lake ni `alt` na thamani yake ni `"picha"`. attribute hii hutumika kuonyesha jina la picha hiyo. Endapo picha haita onekana kwa mfano mtandao ukawa low basi jina ndio huonekana.

3.Attribute zinazotumika kuonyesha ukubwa kama urefu na upana. Attribute hii ni `height` kuonyesha urefuwa kimo na `width` kuonyesha upana wa kitu.

Mfano

`` katika mfano huu attribute nyingine hapo ni `width` kuonyesha upana wa picha na thamani yake ni `100%`.

4.Attribute ya kuweka style

Attribute hii hutumika katika shughuli nyingi. Kwa mfano ukitaka kuweka rangi kwenye maandishi, ama kubadili muelekeo, na mpangilio wa herufi attribute hii hutumika. Kwa mfano:-

`<p style="color:yellow">maandishi haya yatakuwa na rangi ya njano</p>` katika mfano huu attribute ni `style` na thamani yake ni `color:red` yaani rangi nyekundu.

5.Attribute ya title yaani ya kuweka kicha cha habari cha faili. Mfano `<h1 title="HTML"> SOMO LA HTML</title>` katika mfano huu tumeweka jina kwenye tag ya `<h1>` hivyo attribute ni `title` na thamani yake ni `"HTML"`.

Attribute nyingine kama ile ya `lang` tuliotumia kuweka lugha inayotumika katika faili la html.pia attribute za metadata na nyinginezo tutaziona katika masomo yajayo. Katika kutumia attribute unashauriwa kutumia herufi ndogo na funga na funguwa semi mbilimbili yaani `"` kama ilivyo kwenye mifano hapo juu.

Hivyo katika mifano hiyo tumetumia attributes zifuatazo:-

- 1.href
- 2.src
- 3.width
- 4.alt
- 5.style
- 6.Title

Tukutane somo lijalo tutakapokuja kujuwa zaidi jinsi ya kuweka style mbalimbali katika uandishi katika html. Somo hili litaanza kutumia tag na attributes kwa pamoja katika ufanisi wa kufanikisha uandishi.

HTML - somo la 11: Jinsi ya kuweka style mbalimbali kwenye html

Katika somo hili utajifunza jinsi ya kuweka style mbalimbali kwenye ukurasa wa html

ATTRIBUTE AU TAG YA STYLE

Katika somo lililotangulia tuliweza kuona namna ambavyo attribute zinavyofanya kazi. Pia tuliona aina mbalimbali za attributes na mifano yake. Katika somo hili tutakwenda kuangalia attribute ya style tu. Hii ni moja kati ya mwanzo

mzuri wa kujifunza CSS.

Style inaweza kuwekwa ndani ya element na nje ya element. Style ikiwa nje ya element inaweza kutumika kwa element zaidi ya moja. Na ikiwa ndani ya element hutumika kwa element husika tu. Wakati mwingine kama kumetokea ufungaji mbaya wa style inaweza kuathiri element nyingi tofauti na makusudiwa.

STYLE INAYOWEKWA NJE YA ELEMENT:

Style ikiwa nje ya element huwekwa kwa kutumia tag ya CSS ambayo ni `<style>` kisha tribute zote zinakuwa ndani ya tag hii. Kuna faida kubwa ya kutumia style hii ya nje ya element kuliko ya ndani ya element.

Kwa mfano style ya nje ya element hufanya code ziwe nzuri, hupunguza mrundikano wa code ndani ya element pia huweza kuweka style kwenye element zaidi ya moja. Hapo chini nitakuletea mifano ya style za nje:-

1.JINSI YA KUWEKA RANGI

Tume jifunza katika masomo yaliotangulia kuwa unapotaka kuweka rangi utatumia attribute ya color. Kwa mfano: `<p style="color:yellow">hellow</p>` katika mfano huu neno hellow litakuwa na rangi nyekundu. Sasa ninataka kuweka kila element na rangi yake. Chukulia mfano una element tag hizi `<b>`, `<p>`, `<h1>` kila moja uwe na rangi yake. Kwa mfano kama huu wa style ya ndani utafanya hivi:-

```
<b style="color:yellow">hellow
```

```
<p style="color:red">hellow</p>
```

```
<h1 style="color:blue">hellow</h1>
```

Sasa kwa kutumia style ya nje utafanya hivi:-

- 1.Kwanza utaweka tag ya style
- 2.Utaandika tag mfano p
- 3.Utaweka bano hili { }
- 4.Attribute zote ziwe ndani ya hayo mabano
- 5.Kama utakuwa na attribute zaidi ya moja tengenisha kwa alama hii ;
- 6.Usisahau kufunga tag ya style.
- 7.Kisha andika element zako.

MFANO:

```
<html>
```

```
<style>
```

```
b {color: yellow}
```

```
p {color: red}
```

```
h1 {color: blue}
```

```
</style>
```

```
hellow i'm yellow

```

```
<p>hellow i'm red</p>
```

```
<h1>hellow I'm blue</h1>
```

```
</html>
```

Katika mfano huo utaona maandishi yaliyo kwenye tag ya b ni ya njano, na ya kwenye `<p>` ni ya wekundu na ya kwenye `<h1>` ni ya buluu.

2.KUWEKA BACKGROUND COLOR

Kama tulivyoona kwenye mfano wa hapo juu jinsi ya kuweka rangi kwa kutumia style iliyo nje ya element. Na hapa tutaona jinsi ya kutumia style ya nje ya element kuweka background color.

Katika hali ya kawaida background color kwenye element huwekwa kwa kutumia style= kisha utaweka value ya attribute style. Kwa mfano

`<p style="background-color:green">Hellow I'm green</p>` Katika mfano huu maneno haya yatakuwa na rangi ya kijani. Sasa ikiwaninataka kutumia background color moja kwenye element zaidi ya moja, mfano kwenye tag ya `<p>`, `<b>` na `<i>`. Hapa nitatumia kwanza tag ambayo inaweza kubeba tag zote hizo kw amfano unaweza kutumia tag ya `<body>` lakini hii itaweka backrond kwenye ukurasamzina. Ama unaweza kutumia tag kama `<div>` hii inaweza kubeba tag nyingi ndani yake. Katika mfano wa hapo chini nitatumia zote mbili `<body>` na `<div>`

```
<html>
<style>
body {background-color: pink;}
</style>
<body>
<p>hellow i'm paragraph</p>
hrlow I'm bolded text
<i>hellow I'm italic</i>
</body>
</html>
```

Kwa kutumia `<div>` mfano:-

```
<html>
<style>
div {background-color: purple;}
</style>
<div>
<p>hellow i'm paragraph</p>
hrlow I'm bolded text
<i>hellow I'm italic</i>
</div>
</html>
```

3.KUWEKA MIPANGILIO YA MAANDISHI

- 1.Kuongoza ukubwa wa maneno kwenye element
- 2.Kupangilia maandishi yakae upandegani

Kuongeza ukubwa wa herufi tunatumia attribute ya font-size. Mfano unataka maandishi ya kweye e;ement p yawe na ukuwa sanna kwa asilimia 200 utafanya:-

```
<p style="font-size:200%">hellow</p>
```

Ikiwa ninataka maandishi atika hiyo element p yajipange kwa kati nitasema `<p style="text-align:center"><hellow</p>`

Hali zote mbili hizi unaweza kuzifanya kwa kutumia style moja , kwa sababu zote zipo kwenye tag moja ya `<p>` kufanya hivi utatakiwa kuzitenganisha kwa kutuia alama hii ;. Ingelikuwa zote ni za tag tofauti tungefanya kwa kutumia dag nyingine inayobeba vitu vingi kama `<div>` kama tulivyoona katika mfano liotangulia.-

`<p style="font-size:200%; text-align:center"><hellow</p>` hata hivyo tokeo kma ahili tunaweza kulipata kwa kutumia tag ya style ya nje kwa kufanya hivi:-

```
<html>
<style>
p {font-size: 200%; text-align: center;}
<p>hellow I'm paragraph</p>
</style>
</html>
```

ATTRIBUTE YA TEXT-ALIGN NA FONT SITZE

Hizi mbili huweza kutumika kwenye tag moja na kuleta mabadiliko tofauti. Kwa mfano text-align hii inaweza kupanga maandishi yake katika mpangilio gani. Kama unahitaji maandishi yako yajipange kati yaani yaanzie katikati utatumia text-align:center. Na kama unahitaji yajae ndani ya ukurasa utatumia text-align:justify. Na kama unahitaji yajipange kwa kuanzia upande wa kulia utatumia text-align:right na kama unataka yajipange kwa kuanzia kushoto utatumia text-align:left. Angalia mifano ya hapo juu ufanyie mazoezi.

Kwa upande mwingine font-size yayewe ni kwa ajili ya kukuza ama kudogodisha maandishi. Katika hali ya kawaida maandishi yapo katika 100% ila uktaka kuyapunguza kubwa utapunguza hapo. Kwa mfano unaweza sema font-size:40% hapo yatakuwa madogo kwa asilimia 40 na kama unataka kuyakuza zaidi utatongeza kutoka 100 kwenda juu. Kwa mfano font-size:300% hapa maandishi yatakuwa makubwa sana.

Somo lijalo tutakujaona namna ambavyo <STYLE> inaweza kutumika kwenye tag ya <a> na <img> na kuleta mabadiliko katika muonekana wa ukurasa wako.

MATUMIZI YA STYLE KWENYE TAG YA <a>, na <img>

Unaweza kuweka style kwenye link na kbadili muonekano wa kawaida. Kwa mfano katika hali ya kawaida link inakuwa na rangi ya buluu na hupigiwa msitari pindi unapobofya. Lakini hali hizi unaweza kuziondoa kwa kuondoa decoration. Kwa mfano

`<a href="www.bongoclass.com">link</a>` hii unaweza kiweka style kwa

`<a style="text-decoration: none;" href="https://www.bongoclass.com">hellow</a>` pia unaweza kutumia style ya nje ya element kwa kufanya hivi:-

```
<html>
<style>
a {color: red;
text-decoration: none;}
</style>
hellow
</html>
```

Katika mfano hapo juu link itakuwa na rangi nyekundu na haitapigiwa msitari

MATUMIZI YA STYLE KWENYE PICHA

Kama ilivyo maeneo mengine picha inaweza kutumia style ya ndani ya element na nche. Kwa mfano unataka kuiweka picha kati ama upande wa kulia ama wa kushoto utatumia float. Kwa mfano

`<img src="" float="left" width="100%">` katika mfano huu picha itakaa upande wa kushoto na itakuwa na upana wa kulingana na ukubwa wa ukurasa ukurasa yaani 100%. Matokeo haya unaweza kuyapata kwa kutumia style ya nje kwa kufanya hivi:-

```
<html>
<style>
img {float: left;
width: 100%;}
</style>

</html>
```

Katika somo linalofata utajifunza namna ya kuweka taarifa kwenye <head>, kuweka menu na footer kwenye <body>. Somo linalokuja ni katika hatua muhimu za kujifunza kutengeneza website kwani kila website inakuwa na menu, footer na lazima ujuwe namna ya kuweka taarifa vyema kwenye <head>

ATTRIBUTE AU TAG YA STYLE

Katika somo lililotangulia tuliweza kuona namna ambavyo attribute zinavyofanya kazi. Pia tuliona aina mbalimbali za attributes na mifano yake. Katika somo hili tutakwenda kuangalia attribute ya style tu. Hii ni moja kati ya mwanzo mzuri wa kujifunza CSS.

Style inaweza kuwekwa ndani ya element na nje ya element. Style ikiwa nje ya element inaweza kutumika kwa element zaidi ya moja. Na ikiwa ndani ya element hutumika kwa element husika tu. Wakati mwingine kama kumetokea ufungaji mbaya wa style inaweza kuathiri element nyingi tofauti na makusudiwa.

STYLE INAYOWEKWA NJE YA ELEMENT:

Style ikiwa nje ya element huwekwa kwa kutumia tag ya CSS ambayo ni `<style>` kisha tribute zote zinakuwa ndani ya tag hii. Kuna faida kubwa ya kutumia style hii ya nje ya element kuliko ya ndani ya element.

Kwa mfano style ya nje ya element hufanya code ziwe nzuri, hupunguza mrundikano wa code ndani ya element pia huweza kuweka style kwenye element zaidi ya moja. Hapo chini nitakuletea mifano ya style za nje:-

1.JINSI YA KUWEKA RANGI

Tume jifunza katika masomo yaliotangulia kuwa unapotaka kuweka rangi utatumia attribute ya color. Kwa mfano: `<p style="color:yellow">hellow</p>` katika mfano huu neno hellow litakuwa na rangi nyekundu. Sasa ninataka kuweka kila element na rangi yake. Chukulia mfano una element tag hizi `<b>`, `<p>`, `<h1>` kila moja uwe na rangi yake. Kwa mfano kama huu wa style ya ndani utafanya hivi:-

```
<b style="color:yellow">hellow
<p style="color:red">hellow</p>
<h1 style="color:blue">hellow</h1>
```

Sasa kwa kutumia style ya nje utafanya hivi:-

- 1.Kwanza utaweka tag ya style
- 2.Utaandika tag mfano p
- 3.Utaweka bano hili { }
- 4.Attribute zote ziwe ndani ya hayo mabano
- 5.Kama utakuwa na attribute zaidi ya moja tengenisha kwa alama hii ;
- 6.Usisahau kufunga tag ya style.
- 7.Kisha andika element zako.

MFANO:

```
<html>
<style>
 b {color: yellow}
 p {color: red}
 h1 {color: blue}
</style>
hellow i'm yellow

<p>hellow i'm red</p>
<h1>hellow I'm blue</h1>
</html>
```

Katika mfano huo utaona maandishi yaliyo kwenye tag ya b ni ya njano, na ya kwenye `<p>` ni ya wekundu na ya kwenye `<h1>` ni ya buluu.

2.KUWEKA BACKGROUND COLOR

Kama tulivyoona kwenye mfano wa hapo juu jinsi ya kuweka rangi kwa kutumia style iliyo nje ya element. Na hapa tutaona jinsi ya kutumia style ya nje ya element kuweka background color.

Katika hali ya kawaida background color kwenye element huwekwa kwa kutumia style= kisha utaweka value ya attribute style. Kwa mfano

`<p style="background-color:green">Hellow I'm green</p>` Katika mfano huu maneno haya yatakuwa na rangi ya kijani. Sasa ikiwaninataka kutumia background color moja kwenye element zaidi ya moja, mfano kwenye tag ya `<p>`, `<b>` na `<i>`. Hapa nitatumia kwanza tag ambayo inaweza kubeba tag zote hizo kw amfano unaweza kutumia tag ya `<body>` lakini hii itaweka backrond kwenye ukurasamzina. Ama unaweza kutumia tag kama `<div>` hii inaweza kubeba tag nyingi ndani yake. Katika mfano wa hapo chini nitatumia zote mbili `<body>` na `<div>`

```
<html>
<style>
body {background-color: pink;}
</style>
<body>
<p>hellow i'm paragraph</p>
hrrllow I'm bolded text
<i>hellow I'm italic</i>
</body>
</html>
```

Kwa kutumia `<div>` mfano:-

```
<html>
<style>
div {background-color: purple;}
</style>
<div>
<p>hellow i'm paragraph</p>
hrrllow I'm bolded text
<i>hellow I'm italic</i>
</div>
</html>
```

3.KUWEKA MIPANGILIO YA MAANDISHI

- 1.Kuongoza ukubwa wa maneno kwenye element
- 2.Kupangilia maandihi yakae upandegani

Kuongeza ukubwa wa herufi tunatumia attribute ya font-size. Mfano unataka maandishi ya kweye e;ement p yawe na ukuwa sanna kwa asilimia 200 utafanya:-

```
<p style="font-size:200%">hellow</p>
```

Ikiwa ninataka maandishi atika hiyo element p yajipange kwa kati nitasema `<p style="text-align:center"><hellow</p>`

Hali zote mbili hizi unaweza kuzifanya kwa kutumia style moja , kwa sababu zote zipo kwenye tag moja ya `<p>` kufanya hivi utatakiwa kuzitengganisha kwa kutuia alama hii ;. Ingelikuwa zote ni za tag tofauti tungefanya kwa kutumia dag nyingine inayobeba vitu vingi kama `<div>` kama tulivyoona katika mfano liotangulia:-

`<p style="font-size:200%; text-align:center"><hellow</p>` hata hivyo tokeo kma ahili tunaweza kulipata kwa kutumia tag ya style ya nje kwa kufanya hivi:-

```
<html>
<style>
p {font-size: 200%; text-align: center;}
<p>hellow I'm paragraph</p>
```

</style>
</html>**ATTRIBUTE YA TEXT-ALIGN NA FONT SITZE**

Hizi mbili huweza kutumika kwenye tag moja na kuleta mabadiliko tofauti. Kwa mfano text-align hii inaweza kupanga maandishi yake katika mpangilio gani. Kama unahitaji maandishi yako yajipange kati yaani yaanzie katikati utatumia text-align:center. Na kama unahitaji yajae ndani ya ukurasa utatumia text-align:justify. Na kama unahitaji yajipange kwa kuanzia upande wa kulia utatumia text-align:right na kama unataka yajipange kwa kuanzia kushoto utatumia text-align:left. Angalia mifano ya hapo juu ufanyie mazoezi.

Kwa upande mwingine font-size yayewe ni kwa ajili ya kukuza ama kudogodisha maandishi. Katika hali ya kawaida maandishi yapo katika 100% ila uktaka kuyapunguza kubwa utapunguza hapo. Kwa mfano unaweza sema font-size:40% hapo yatakuwa madogo kwa asilimia 40 na kama unataka kuyakuza zaidi utatongeza kutoka 100 kwenda juu. Kwa mfano font-size:300% hapa maandishi yatakuwa makubwa sana.

Somo lijalo tutakujaona namna ambavyo <STYLE> inaweza kutumika kwenye tag ya <a> na <img> na kuleta mabadiliko katika muonekana wa ukurasa wako.

MATUMIZI YA STYLE KWENYE TAG YA <a>, na <img>

Unaweza kuweka style kwenye link na kbadili muonekano wa kawaida. Kwa mfano katika hali ya kawaida link inakuwa na rangi ya buluu na hupigiwa msitari pindi unapobofya. Lakini hali hizi unaweza kuziondoa kwa kuondoa decoration. Kwa mfano

```
link hii unaweza kiweka style kwa
```

```
hellow pia unaweza kutumia style ya nje ya element kwa kufanya hivi:-
```

```
<html>
<style>
a {color: red;
text-decoration: none;}
</style>
hellow
</html>
```

Katika mfano hapo juu link itakuwa na rangi nyekundu na haitapigiwa msitari

MATUMIZI YA STYLE KWENYE PICHA

Kama ilivyo maeneo mengine picha inaweza kutumia style ya ndani ya element na nche. Kwa mfano unataka kuiweka picha kati ama upange wa kulia ama wa kushoto utatumia float. Kwa mfano

<img src=""# float="left" width="100%"> katika mfano huu picha itakaa upande wa kushoto na itakuwa na upana wa kulingana na ukubwa wa ukurasa ukurasa yaani 100%. Matokeo haya unaweza kuyapata kwa kutumia style ya nje kwa kufanya hivi:-

```
<html>
<style>
img {float: left;
width: 100%;}
</style>

</html>
```

Katika somo linalofata utajifunza namna ya kuweka taarifa kwenye <head>, kuweka menu na footer.kwenye <body>.

somo linalokuja ni katika hatuwa muhimu za kujifunza kutengeneza website kwani kila website inakuwa na menu, footer na lazima ujuwe namna ya kuweka taarifa vyema kwenye <head>

HTML - somo la 12: Sehemu kuu za faili la HTML

Katika somo hili utajifunza kuhusu sehemu kuu za faili la HTML

SEHEMU KUU ZA FAILI LA HTML

<head>, <header> na <footer>

Katika website sehemu hizi zina kazi ya kuweza kutambulisha zaidi website na mahusiano kati ya ukurasa na ukurasa. Sehemu hizi ni muhimu kwa SEO na wanaotaka kuichunguza blog ama website. Katika somo hili tutakwenda kuangalia sehemu hizi, na jinsi ya kuzitengeneza ama kuziwekea maudhui.

1.<head>

Sehemu hii inakaa taarifa muhimu kuhusu ukurasa. Taarifa hizi unawezakuziita metadata. Kwa mfano hapa unaweza kuweka taarifa hizi:-

A.Jina la faili kulingana na maudhui

B.Jina la mwandishi

C.Muhtasari kuhusu maudui

D.Character set

E.Viungo vingine muhimu kama link za style za nje

F.Taarifa kuhusu ukubwa wa kifaa kitakachofunguwa faili husika.

G.Icon n.k

Kwa mfano unaweza kuweka taarifa hizo

<head>

<meta charset="utf-8">

<meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1, shrink-to-fit=no">

<meta name="author" content="jina la mwandishi">

<meta name="description" content="weka muhtasari hapa">

<title>weka Title hapa</title>

</head>

2.<header> hii ni sehemu ya juu kabisa ama ya mwanzo. Sehemu hii ndio ambapo menu hukaa. Sehemu hii ndio inatakiwa ikae mwanzo tu ndani ya tag ya <body> . tag ya <menu> inatakiwa ikae hapa ndani ya <header>. kwa ufupi <header> ni kama section ambazo hubeba tag nyingine ndani ake. Kama tulivyoona matumizi ya <div> katika masomo yaliyotangulia.

Kuweka menu tunatumia tag ya <menu> tag hii tutaiweka kwenye section ya <header> tunaweza kutumia style ili kubresha muonekano wa menu yetu. Tunaweza kutumia batanina link ili kuunganisha ukurasa mmoja na mwingine.

Kwa mfano:-

<html>

<style>

menu {background-color: black;}

a {color: red;

text-decoration: none;

}

button {font-size: x-large;}

</style>

<head>

<menu>

<button>PHP</button>

<button>HTML</button>

<button>CSS</button>

<button>JAVA</button>

</menu>

</head>

</html>

Katika mfano huo hapo juu tumetumia style ya nje. Rejea somo lililotangulia kwa ufafanuzi zaidi jinsi ya kuweka style za nje. Hapo tumeweka tag ya <menu> ndani ya tag ya <header> hivyo tunaweza kuweka taarifa nyingine kwenye tag ya <header> baada ya menu. Kama utakuwa na taarifa nyingine utaziweka.

Baada ya kumaliza menu itafata maudhui ya ukurasa wako. Unaweza kutumia <div>, na <article> kama section za kuweka tag nyingine ili kuandika maudhui bora. Baada yakumaliza kuandika maudhui utamaliza ukurasa wako kwa kuweka <footer>

3.<footer>

Hii ni sehemu ya chini ya website ama blog. Sehemu hii mara nyingi iakaa contact, link, na taarifa za ziada. Katika sehemu hii hatuweki maudhui ya ukurasa. Mara nyingi sehemu hii huwa na rangi nyeusi, ila sio sheria unaweza kuweka rangi yeyote unayoona inafaa.

Ili kuweza kuweka footer utatumia tag ya <footer> kisha utachaguwa ni taarifa zipi unataka kuweka. Unaweza pia kutumia style ili kuboresha muonekano. Mfano:-

```
<html>
<style>
footer {background-color: grey;}
b {color: darkblue;}
</style>
<footer>
 <h1>WASILIANA NASI </h1>
 Email
 Youtube
 Facebook
 Twitter
 instra
</footer>
</html>
```

Kwa ufupi hizi ndio sehemu kuu tatu za ukurasa wa wavuti ambazo hubeba taarifa za ziada za ukurasa. Nasema taarifa za ziada kwa sababu maudhui ya ukurasa hayakai kwenye sehemu hizi. Chukulia mfano unataka kufundisha jinsi ya kuandaa shamba la mipapai. Maudhui yako hayatakaa kwenye menu, ama footer ama header ama head.

Tukutane somo linalofata tutakaloangalia jinsi ya kugawa ukurasawako wa HTML.

SEHEMU KUU ZA FAILI LA HTML

<head>, <header> na <footer>

Katika website sehemu hizi zina kazi ya kuweza kutambulisha zaidi website na mahusiano kati ya ukurasa na ukurasa. Sehemu hizi ni muhimu kwa SEO na wanaotaka kuichunguza blog ama website. Katika somo hili tutakwenda kuangalia sehemu hizi, na jinsi ya kuzitengeneza ama kuziwekea maudhui.

1.<head>

Shemehu hii inakaa taarifa muhimu kuhusu ukurasa. Taarifa hizi unawezakuziita metadata. Kwa mfano hapa unaweza kuweka taarifa hizi:-

- A.Jina la faili kulingana na maudhui
- B.Jina la mwandishi
- C.Muhtasari kuhusu maudui
- D.Character set
- E.Viungo vingine muhimu kama link za style za nje
- F.Taarifa kuhusu ukubwa wa kifaa kitakachofunguwa faili husika.
- G.Icon n.k

Kwa mfano unaweza kuweka taarifa hizo

```
<head>
<meta charset="utf-8">
<meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1, shrink-to-fit=no">
<meta name="author" content="jina la mwandishi">
```

```
<meta name="description" content="weka muhtasari hapa">
<title>weka Title hapa</title>
</head>
```

2.<header> hii ni sehemu ya juu kabisa ama ya mwanzo. Sehemu hii ndio ambapo menu hukaa. Sehemu hii ndio inatakiwa ikae mwanzo tu ndani ya tag ya <body> . tag ya <menu> inatakiwa ikae hapa ndani ya <header>. kwa ufupi <header> ni kama section ambazo hubeba tag nyingine ndani ake. Kama tulivyoona matumizi ya <div> katika masomo yaliyotangulia.

Kuweka menu tunatumia tag ya <menu> tag hii tutaiweka kwenye section ya <header> tunaweza kutumia style ili kubresha muonekano wa menu yetu. Tunaweza kutumia batanina link ili kuunganisha ukurasa mmoja na mwingine. Kwa mfano:-

```
<html>
<style>
menu {background-color: black;}
a {color: red;
text-decoration: none;
}
button {font-size: x-large;}
</style>
<head>
<menu>
 <button>PHP</button>
 <button>HTML</button>
 <button>CSS</button>
 <button>JAVA</button>
</menu>
</head>
</html>
```

Katika mfano huo hapo juu tumetumia style ya nje. Rejea somo lililotangulia kwa ufafanuzi zaidi jinsi ya kuweka style za nje. Hapo tumeweka tag ya <menu> ndani ya tag ya <header> hivyo tunaweza kuweka taarifa nyingine kwenye tag ya <header> baada ya menu. Kama utakuwa na taarifa nyingine utaziweka. Baada ya kumaliza menu itafata maudhui ya ukurasa wako. Unaweza kutumia <div>, na <article> kama section za kuweka tag nyingine ili kuandika maudhui bora. Baada yakumaliza kuandika maudhui utamaliza ukurasa wako kwa kuweka <footer>

3.<footer>

Hii ni sehemu ya chini ya website ama blog. Sehemu hii mara nyingi iakaa contact, link, na taarifa za ziada. Katika sehemu hii hatuweki maudhui ya ukurasa. Mara nyingi sehemu hii huwa na rangi nyeusi, ila sio sheria unaweza kuweka rangi yeyote unayoona inafaa.

Ili kuweza kuweka footer utatumia tag ya <footer> kisha utachaguwa ni taarifa zipi unataka kuweka. Unaweza pia kutumia style ili kuboresha muonekano. Mfano:-

```
<html>
<style>
footer {background-color: grey;}
b {color: darkblue;}
</style>
<footer>
 <h1>WASILIANA NASI </h1>
 Email
 Youtube
 Facebook
 Twitter
 instra
```

</footer>
</html>

Kwa ufupi hizi ndio sehemu kuu tatu za ukurasa wa wavuti ambazo hubeba taarifa za ziada za ukurasa. Nasema taarifa za ziada kwa sababu maudhui ya ukurasa hayakai kwenye sehemu hizi. Chukulia mfano unataka kufundisha jinsi ya kuandaa shamba la mipapai. Maudhui yako hayatakaa kwenye menu, ama footer ama header ama head.

Tukutane somo linalofata tutakaloangalia jinsi ya kugawa ukurasawako wa HTML.

HTML - somo la 13: Jinsi ya kugawa ukurasa wa HTML

Katika somo hili utajifunza jinsi ya kugawanya ukurasa wa HTML katika column

KUGAWA UKURASA WA HTML

Kwa kutumia HTML unaweza kugawa ukurasa katika row. Kwa wale ambao wanatumia microsoft word hapa utaweza kunielewaa. Mfano unatye taarifa yako. Kisha ukataka kugawa doc katika sehemu tatu yaani kuli, katu na kushoto. Hiki ndio kitu ninachokizungumzia hapa. Katika kugawa huku tutatumia tag section ambayo ni <div>

Ili kufanikisha lengo letu kwa urahisi tutatumia baadhi ya element za CSS. Tutatumia class. Class itakuwa ndio attribute, div itakuwa tag na value itakuwa ni section tunazokwenda kuweka. Hapa unatakiwa pia ufanye hesabu. Kama ukurasa mzima una upana wa 100%, je nikiugawa sehemu tatu kwa upana kila kishemu kitakuwa na upana gani? ($100/3 = 33.3$).

Unaweza kutumia style za nje ama ya ndani. ni vyema kutumia style ya nje ili kupunguza msongamano wa tag. Tunatumia style ili kuweza kupangilia muonekano wa sehemu zetu tutakazogawa. tunatumia class ili kuweza kubeba maudhui ya kila kishemu, na dutatumia div iwe kama chombo cha kubebea maudhui (tag na content).

Kuweza kugawa ukurasa fanya hivi:-

1. Tumia style ya nje

<style>

</style>

2. Weka alama za kutambulisha visehemu utakavyogawa ndani ya style. Anza na kuweka kidoto kabla ya kuweka hiyo alama. Kidoto ndio kitajulisha kuwa hiyo ni value kwenye attribute ya class. Mfano .left .right .middle

3. Iki kupangilia vigawany hivyo inatakiwa kimoja kiwe kulia, kingine kushoto na kingine kati. Kufanya hivi ndani ya kila kigawanyo unatakiwa ueleze kikae upande gani. Hivyo utatumia float. Hii ni kama vile tulivyoifanyia picha kwenye masomo yaliopita. Tuliona namna ya kuifanya picha ikae upande unaotaka. Mfano utafanya

<style>

.left {float: left; }

.middle {float: left; }

.right {float: right; }

</style>

Hapo utakuwa tayari umegawa ukurasa wako, kushoto, kati na kulia. Sasa ili kufanya kila sehemu ikae sawa mahala pale tunatakiwa tugawanye kihisabu, ili kila kimoja kikae mahala pake bila ya kuathiri vingine.

4. Kwa kuwa content zote zitakaa ndani ya div section hivyo tutakwenda kuigawa div. Fanya hivi weka style ya div

ndani ya tag ya style, kisha width iwe ni 33.3%. kwa maana kuwa 100% ukiigwa sehemu tatu tunapata 33.3%.

```
<style>
.left {float: left; }
.middle {float: left; }
.right {float: right;}
div { width: 33.3%;}
</style>
```

5.Baada ya hapo sasa tunakwenda kutumia style zetu kwenye section ya div.badala ya kutumia style attribute sasa tunatumia class. Na kanuni ni ileile ya kuweka alama ya = ikifuatiwa na funga semi na kuweka value kisha funga semi. Kwa sharti kuwa haya yote yafanyike kwenye tag ya kufungulia.

Mfano: <div class="left"> utaweza maudhui yako unayotaka kuweka upande wa kushoto ,kisha kati, kwa ajili ya kuweka maudhui ya kati <div class="middle"> kisha ya kulia ili kuweka maudhui ya upande wa kulia <div class="right">

```
<div class="left">
<h1>HEADING ONE</h1>
<p>hellow this is paragraph</p>
</div>
<div class="middle">
<h1>HEADING TWO</h1>
<p>hellow this is paragraph</p>
</div>
<div class="right">
<h1>HEADING THREE</h1>
<p>hellow this is paragraph</p>
</div>
```

Kwa kufanya hivi utakuwa umeweza kuugawa ukurasa wako katika pande tatu zilizo sawa. Kwa kufanya hivi kama unataka pande nyingine ziwe kubwa zaidi ya nyingine utaweza style ya width kwa kila kishemu na kueleza kiwe na upana gani.

Kode zilizotumika hapo juu

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1, shrink-to-fit=no">
<title></title>
</head>
<body>
<style>
.left {float: left; }
.middle {float: left; }
.right {float: right;}
div { width: 33.3%;}
</style>
<div class="left">
<h1>HEADING ONE</h1>
<p>hellow this is paragraph</p>
</div>
<div class="middle">
```

```
<h1>HEADING TWO</h1>
<p>hellow this is paragraph</p>
</div>
<div class="right">
 <h1>HEADING THREE</h1>
 <p>hellow this is paragraph</p>
</div>
</body>
</html>
```

Pia unaweza kuweka rangi, tofauti tofauti na staili nyngine ili kuboresha. Tatizo kubwa ambalo linazikumba code hizo hapo juu ni kuwa ukurasa wko utakuwa sehemu tatu hata kama utafunguliwa kwenye simu. Hii haiwi nzuri kama kuna taarifa nyingi maana zitakuwa ngumu kusoma kwenye screen ndogo halafu uigawe sehemu tatu.

Tatizo hili litatatuliwa kama tukiweka kuwa endapo ukurasa wetu utafunguliwa na kifaa cheye screen ndogo kama simu basi ugawanyike sehemu tatu ila kwa kwenda chini. Hii ina maana kuwa sehemu zako tatu kila moja itakaa kiflake. Ya kwanza utaanza juu, kisha ya kati itafata chini ya ya kwanza na ya tatu itakaa chini ya ya pili.

Kifanya hivi tunatakiwa tutumie @media screen ndani ya <div> kwa nini ni kwa sababu <div> ndio section ambayo inakuwa kama chombo cha kunbebea sehemu zote tatu. Hii media scree ndio ambayo itaangalia ukubwa wa screen ya kifaa. Kama ni ndogo basi visehemu vyetu kila kimoja kiwe na upana wa 100% hivyo kijitegemee. Hivyo utafanya hivi @media screen and (max-width: 600px) {

```
 div {
 width: 100%;
 }
}
```

CHEKI CODE HIZI

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
 <meta charset="utf-8">
 <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1, shrink-to-fit=no">
 <title></title>
</head>
<body>
<style>
.left {float: left; background-color: violet;}
.middle {float: left; background-color: purple;}
.right {float: right; background-color: green;}
div {color: black; width: 33.32%;}
@media screen and (max-width: 600px) {
 div {
 width: 100%;
 }
}
</style>
<div class="left">
 <h1>HEADING ONE</h1>
 <p>hellow this is paragraph</p>
</div>
<div class="middle">
 <h1>HEADING TWO</h1>
```

```
<p>hellow this is paragraph</p>
</div>
<div class="right">
 <h1>HEADING THREE</h1>
 <p>hellow this is paragraph</p>
</div>
</body>
</html>
```

Mpaka kufikia hapa utakuwa umeweza kugawa ukurasa wako kadiri unavyotaka. Hata ukitaka uwe na sehemu 8 unaweza ni mahesabu yako tu. Katika somo lijalo tutakwenda kuona jinsi ya kudizaidi website ma blog yako kabla ya kuitengeneza.

KUGAWA UKURASA WA HTML

Kwa kutumia HTML unaweza kugawa ukurasa katika row. Kwa wale ambao wanatumia microsoft word hapa utaweza kunielewaa. Mfano unatye taarifa yako. Kisha ukataka kugawa doc katika sehemu tatu yaani kuli, katu na kushoto. Hiki ndio kitu ninachokizungumzia hapa. Katika kugawa huku tutatumia tag section ambayo ni <div>

Ili kufanikisha lengo letu kwa urahisi tutatumia baadhi ya element za CSS. Tutatumia class. Class itakuwa ndio attribute, div itakuwa tag na value itakuwa ni section tunazokwenda kuweka. Hapa unatakiwa pia ufanye hesabu. Kama ukurasa mzima una upana wa 100%, je nikiugawa sehemu tatu kwa upana kila kishemu kitakuwa na upana gani? ($100/3 = 33.3$).

Unaweza kutumia style za nje ama ya ndani. ni vyema kutumia style ya nje ili kupunguza msongamano wa tag. Tunatumia style ili kuweza kupangilia muonekano wa sehemu zetu tutakazogawa. tunatumia class ili kuweza kubeba maudhui ya kila kishemu, na dutatumia div iwe kama chombo cha kubebwa maudhui (tag na content).

Kuweza kugawa ukurasa fanya hivi:-

1. Tumia style ya nje

```
<style>
```

```
</style>
```

2. Weka alama za kutambulisha visehemu utakavyogawa ndani ya style. Anza na kuweka kidoto kabla ya kuweka hiyo alama. Kidoto ndio kitajulisha kuwa hiyo ni value kwenye attribute ya class. Mfano .left .right .middle

3. Iki kupangilia vigawany hivyo inatakiwa kimoja kiwe kulia, kingine kushoto na kingine kati. Kufanya hivi ndani ya kila kigawanyo unatakiwa ueleze kikae upande gani. Hivyo utatumia float. Hii ni kama vile tulivyoifanyia picha kwenye masomo yaliopita. Tuliona namna ya kuifanya picha ikae upande unaotaka. Mfano utafanya

```
<style>
```

```
.left {float: left; }
```

```
.middle {float: left; }
```

```
.right {float: right; }
```

```
</style>
```

Hapo utakuwa tayari umegawa ukurasa wako, kushoto, kati na kulia. Sasa ili kufanya kila sehemu ikae sawa mahala pale tunatakiwa tugawanye kihisabu, ili kila kimoja kikae mahala pake bila ya kuathiri vingine.

4. Kwa kuwa content zote zitakaa ndani ya div section hivyo tutakwenda kuigawa div. Fanya hivi weka style ya div

ndani ya tag ya style, kisha width iwe ni 33.3%. kwa maana kuwa 100% ukiigwa sehemu tatu tunapata 33.3%.

```
<style>
.left {float: left; }
.middle {float: left; }
.right {float: right;}
div { width: 33.3%;}
</style>
```

5. Baada ya hapo sasa tunakwenda kutumia style zetu kwenye section ya div. badala ya kutumia style attribute sasa tunatumia class. Na kanuni ni ileile ya kuweka alama ya = ikifuatiwa na funga semi na kuweka value kisha funga semi. Kwa sharti kuwa haya yote yafanyike kwenye tag ya kufungulia.

Mfano: <div class="left"> utaweza maudhui yako unayotaka kuweka upande wa kushoto ,kisha kati, kwa ajili ya kuweka maudhui ya kati <div class="middle"> kisha ya kulia ili kuweka maudhui ya upande wa kulia <div class="right">

```
<div class="left">
<h1>HEADING ONE</h1>
<p>hellow this is paragraph</p>
</div>
<div class="middle">
<h1>HEADING TWO</h1>
<p>hellow this is paragraph</p>
</div>
<div class="right">
<h1>HEADING THREE</h1>
<p>hellow this is paragraph</p>
</div>
```

Kwa kufanya hivi utakuwa umeweza kuugawa ukurasa wako katika pande tatu zilizo sawa. Kwa kufanya hivi kama unataka pande nyingine ziwe kubwa zaidi ya nyingine utaweza style ya width kwa kila kisehemu na kueleza kiwe na upana gani.

Kode zilizotumika hapo juu

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1, shrink-to-fit=no">
<title></title>
</head>
<body>
<style>
.left {float: left; }
.middle {float: left; }
.right {float: right;}
div { width: 33.3%;}
</style>
<div class="left">
<h1>HEADING ONE</h1>
<p>hellow this is paragraph</p>
</div>
<div class="middle">
```

```
<h1>HEADING TWO</h1>
<p>hellow this is paragraph</p>
</div>
<div class="right">
 <h1>HEADING THREE</h1>
 <p>hellow this is paragraph</p>
</div>
</body>
</html>
```

Pia unaweza kuweka rangi, tofauti tofauti na staili nyngine ili kuboresha. Tatizo kubwa ambalo linazikumba code hizo hapo juu ni kuwa ukurasa wko utakuwa sehemu tatu hata kama utafunguliwa kwenye simu. Hii haiwi nzuri kama kuna taarifa nyingi maana zitakuwa ngumu kusoma kwenye screen ndogo halafu uigawe sehemu tatu.

Tatizo hili litatatuliwa kama tukiweka kuwa endapo ukurasa wetu utafunguliwa na kifaa cheye screen ndogo kama simu basi ugawanyike sehemu tatu ila kwa kwenda chini. Hii ina maana kuwa sehemu zako tatu kila moja itakaa kiflake. Ya kwanza utaanza juu, kisha ya kati itafata chini ya ya kwanza na ya tatu itakaa chini ya ya pili.

Kifanya hivi tunatakiwa tutumie @media screen ndani ya <div> kwa nini ni kwa sababu <div ndio section ambayo inakuwa kama chombo cha kunbebea sehemu zote tatu. Hii media scree ndio ambayo itaangalia ukubwa wa screen ya kifaa. Kama ni ndogo basi visehemu vyetu kila kimoja kiwe na upana wa 100% hivyo kijitegemee. Hivyo utafanya hivi

```
@media screen and (max-width: 600px) {
 div {
 width: 100%;
 }
}
```

CHEKI CODE HIZI

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
 <meta charset="utf-8">
 <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1, shrink-to-fit=no">
 <title></title>
</head>
<body>
<style>
.left {float: left; background-color: violet;}
.middle {float: left; background-color: purple;}
.right {float: right; background-color: green;}
div {color: black; width: 33.32%;}
@media screen and (max-width: 600px) {
 div {
 width: 100%;
 }
}
</style>
<div class="left">
 <h1>HEADING ONE</h1>
 <p>hellow this is paragraph</p>
</div>
<div class="middle">
```



```
<h1>HEADING TWO</h1>
<p>hellow this is paragraph</p>
</div>
<div class="right">
<h1>HEADING THREE</h1>
<p>hellow this is paragraph</p>
</div>
</body>
</html>
```

Mpaka kufikia hapa utakuwa umeweza kugawa ukurasa wako kadiri unavyotaka. Hata ukitaka uwe na sehemu 8 unaweza ni mahesabu yako tu. Katika somo lijalo tutakwenda kuona jinsi ya kudizaidi website ma blog yako kabla ya kuitengeneza.

HTML - somo la 14: Hatua za kutengeneza website

Katika somo hili utakwenda kujifunza jinsi ya kutengeneza website hatuwa kwa hatuwa

HATUWA ZA KUTENGENEZA WEBSITE AMA BLOG

Unapotaka kutengeneza website ama blog kuna mambo mengi unatakiwa uyawaze hata kabla ya kuanza. Blog ama website ni kitambulisho cha biashara ama kampuni ama taasisi husika. Ni kitambulisho ambacho kitawafikia watu dunia nzima, watu wa jinsia zote kwa malengo tofauti tofauti. Hivyo basi unatakiwa ufikiri kwa makini.

Haya ni mawazo unatakiwa ujiulize kabla ya kudizaidi tovuti yako:

- 1.Itahusu nini
- 2.Kina nani watakuwa wateja wako
- 3.Ni aina gani tovuti yako
- 4.Kwa nini watu watembelee tovuti yako na si nyinginezo
- 5.Nini wanufaika kwako ambacho kwa wengine hawatakipata.
- 6.Kwa nini unahitaji tovuti
- 7.Je ni gharama kiasi gani itahitajika

baada ya kuyapata majibu ya maswali hayo unatakiwa uwaze kabisa jinsi watu watakvayokupata kwenye hito tovuti yako. Tambuwa kuwa kuna zaidi ya tovuti bilioni tatau. Na karibia tovuti milioni 400 zipo active. Hivyo unatakiwa ufikiri vyema vipi watu watakupata.

- 1.Tafuta jina la tovuti yako liendane na malengo yako
- 2.Jina liwe fupi na lenye maana
- 3.Jinaliwe lenye kukaririka vyema
- 4.Lisiwe lipo wazi
- 5.Jina liwe la kipekee
- 6.Lugha yako iendane na watu uliowatageti

Baada ya kuwaza namna ambavyo watu watakvayokupata sasa ni wakati wa wewe kuanza kunihusisha moja kwa moja katika utengenezaji. Haijalishi uwe unatengenezewa ama unatengeneza wewe mwenyewe, kuna mambo unatakiwa uyafanye:-

- 1.Gharama kiasi gani nitatumia
- 2.Muda gani utahitajika
- 3.Chanzo cha maudhui ya tovuti yako.
- 4.Je web yako itakuwa static ama dynamic
- 5.Nani anatengeneza ni wewe ama unatengenezewa.

Kuna aina kuu mbili za tovutii ambazo ni static na dynamic. Static ni ile ambayo inatumia html, css na javascript. Yaani static inakuwa haibadiliki. Dynamic ni zile ambazo taarifa zake hubadilika badilika. Yaani admin anaweza kuedit makala hata kamakuna mtu anaisoma. Dynamic ni kama ambazo zimetengenezwa na php na database. Blog zote zinaingia kwenye kundi hili.

Kwa ufupi static ni tovuti ambazo zenyewe taarifa zake hazina mabadilikobadiliko. Na inachukuwa muda mrefu kubadili taarifa moja, mpaka uingie kwenye system nzima. static website zenyewe zinahitaji html na css. Lakini dynamic zenyewe muda wowote unaweza kuongeza taarifa na kutoa ama kuediti ama kukoment.

Hatua inayofata ni kuingia kazini sasa kuitengeneza tovuti yako. Hapa ndipo panahitaji umakini, kwani ukiharibu kwenye muonekano unaweza kukosa watu. Kumbuka uzuri wa muonekano wa tovuti kwenye kompyuta sio sawa na kwenye simu. Katika hatuwa hii fanya haya:-

- 1.Chora mchoro wa kuonyesha tovuti yako itakavyofanya kazi
- 2.Chaguwa text editor kulingana na level ya ujuzi wako unaweza pia kutumia WYSIWYG
- 3.CODE tovuti yako kwakufuata mchoro wako
- 4.Zingatia mabadiliko ya screen, kuna wengine watatemelea tovuti yako kwa kompyuta na wengine simu, hivyo uzingatie na ubora
- 5.Fanya iwe simple, usitumie sana rangi

Baada ya kuikamilisha website yako utahitaji kuihost. Kuihost ni kuifanya ipatikane kwenye internet. Cheki somo la nane katika course iliyopita tumetoa maelekezo ya video jinsi a kuhost kwa free. Kuna mitandao mingi inatoa huduma ya kuhost code zako free. Hapa ntakuorodhesha tovuti chake

- 1.Google cloud
- 2.Google firebase
- 3.00webhosting
- 4.Infinityfree
- 5.Digitalocean

Zipo kampuni nyingine nyingi tu zitakupa huduma hii ure. Nimetaja hizo chache kwa sababu nina uzoefu nazo. Kama utakuwa na code za php nakusauri tumia 00webhosting ama infinityfree. Ila kama ni html css na javascript google firebase ni nzuri japo ni ngumu kuelewa mwanzo, hivyo vyema kutumia hizo mbili nilizozitaja hapo juu.

HATUWA ZA KUTENGENEZA WEBSITE AMA BLOG

Unapotaka kutengeneza website ama blog kuna mambo mengi unatakiwa uyawaze hata kabla ya kuanza. Blog ama website ni kitambulisho cha biashara ama kampuni ama taasisi husika. Ni kitambulisho ambacho kitawafikia watu dunia nzima, watu wa jinsia zote kwa malengo tofauti tofauti. Hivyo basi unatakiwa ufikiri kwa makini.

Haya ni mawazo unatakiwa ujiulize kabla ya kudizaidi tovuti yako:

- 1.Itahusu nini
- 2.Kina nani watakuwa wateja wako
- 3.Ni aina gani tovuti yako
- 4.Kwa nini watu watembelee tovuti yako na si nyinginezo
- 5.Nini wanufaika kwako ambacho kwa wengine hawatakipata.
- 6.Kwa nini unahitaji tovuti
- 7.Je ni gharama kiasi gani itahitajika

baada ya kuyapata majibu ya maswali hayo unatakiwa uwaze kabisa jinsi watu watakvokupata kwenye hito tovuti yako. Tambuwa kuwa kuna zaidi ya tovuti bilioni tata. Na karibia tovuti milioni 400 zipo active. Hivyo unatakiwa

ufikiri vyema vipi watu watakupata.

- 1.Tafuta jina la tofuti yako liendane na malengo yako
- 2.Jina liwe fupi na lennye maana
- 3.Jinaliwe lenye kukaririka vyema
- 4.Lisiwe lipo wazi
- 5.Jina liwe la kipekee
- 6.Lugha yako iendane na watu uliowatageti

Baada ya kuwaza namna ambavyo watu watakvokupata sasa ni wakati wa wewe kuanza kunihusisha moja kwa moja katika utengenezaji. Haijalishi uwe unatengenezewa ama unatengeneza wewe mwenyewe, kuna mambo unatakiwa uyafanye:-

- 1.Gharama kiasi gani nitatumia
- 2.Muda gani utahitajika
- 3.Chanzo cha maudhui ya tovuti yako.
- 4.Je web yako itakuwa static ama dynamic
- 5.Nani anatengeneza ni wewe ama unatengenezewa.

Kuna aina kuu mbili za tovutii ambazo ni static ana dynamic. Static ni ile ambayo inatumia html, css na javascript. Yaani static inakuwa haibadiliki. Dynamic ni zile ambazo taarifa zake hubadilika badilika. Yaani admin anaweza kuedit makala hata kamakuna mtu anaisoma. Dynamic ni kama ambazo zimetengenezwa na php na database. Blog zote zinaingia kwenye kundi hili.

Kwa ufupi ststic ni tovuti ambazo zenyewe taarifa zake hazina mabadilikobadiliko. Na inachukuwa muda mrefu kubadili taarifa moja, mpaka uingie kwenye system nzima.ststic website zenyewe zinahitaji html na css . Lakini dynamic zenyewe muda wowote unaweza kuongeza taarifa na kutoa ama kuediti ama kukoment.

Hatua inayofata ni kuingia kazini sasa kuitengeneza tovuti yako. Hapa ndipo panahitaji umakini, kwani ukiharibu kwenye muonekano unaweza kukosa watu. Kumbuka uzuri we muonekano wa tovuti kwenye kompyuta sio sawa na kwenye simu. Katika hatuwa hii fanya haya:-

- 1.Chora mchoro wa kuonyesha tovuti yako itakavyofanya kazi
- 2.Chaguwa text editor kulingana na level ya ujuzi wako unaweza piakutumia WYSIWYG
- 3.CODE tovvuti yako kwakufuata mchoro wako
- 4.Zingatia mabadiliko ya screen, kuna wengine watatembelea tovuti yako kwa kompyuta na wengine simu, hivyo uzingatie na ubora
- 5.Fanya iwe simple, usitumie sana rangi

Baada ya kuikamilisha website yako utahitaji kuihost. Kuihost ni kuifanya ipatikane kwenye internet. Cheki somo la nane katika course iliyopita tumetoa maelekezo ya video jinsi a kuhost kwa free. Kuna mitandao mingi inatoa huduma ya kuhost code zako free. Hapa ntakuorodheshea tovuti chake

- 1.Google cloud
- 2.Google firebase
- 3.00webhosting
- 4.Infinityfree
- 5.Digitalocean

Zipo kampuni nyingine nyingi tuu zitakupa huduma hii ure. Nimetaja hizo chache kwa sababu nina uzoefu nazo. Kama utakuwa na code za php nakusauri tumia 00webhosting ama infinityfree. Ila kama ni html css na javascript google firebase ni nzuri japo ni ngumu kuielewa mwanzo, hivyo vyema kutumia hizo mbili nilizozitaja hapo juu.